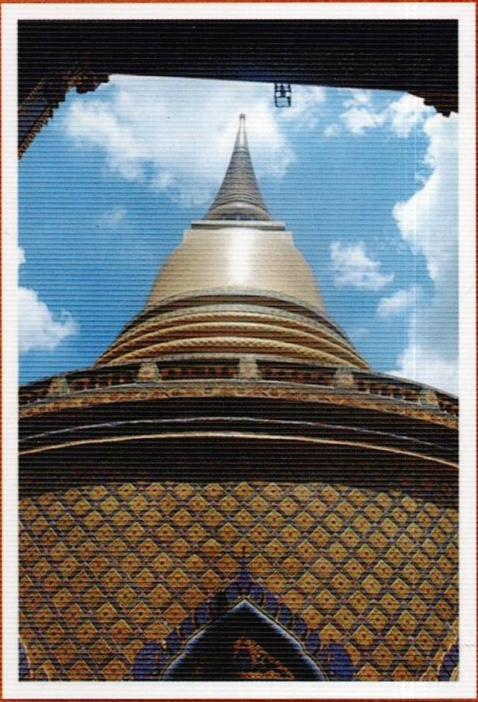
เรื่องประโยชน์ภายหน้า

หนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก

พิมพ์

เพื่อความแพร่หลายแห่งพุทธธรรม

ในวันชินวรสิริวัฒนานุสรณ์

๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

สงวนลิขสิทธิ์

เรื่องประโยชน์ภายหน้า

หนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก

พิมพ์

เพื่อความแพร่หลายแห่งพุทธธรรม

ใน วันชินวรสิริวัฒนานุสรณ์

๒๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๔

ชื่อหนังสือ เรื่องประโยชน์ภายหน้า

เรียบเรียงโดย สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถร)

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๔

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-616-208-050-0

ลิขสิทธิ์ : วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

กรุงเทพมหานคร

โทร. ๐๒-๒๒๒-๓๙๓๐

โทรสาร. ๐๒-๒๒๑-๓๙๙๕

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย

๑๒๙ หมู่ ๓ ถนนศาลายา-นครชัยศรี ตำบลศาลายา

อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

ฝ่ายผลิต โทร. ๐-๒๘๐๐-๒๓๗๓-๔

ฝ่ายรับงานพิมพ์ โทร. ๐-๒๒๘๑-๗๗๙๐, ๐-๒๖๒๙-๑๔๑๗ ต่อ ๑๑๔

โทร. ๐๘-๕๒๑๒-๗๙๓๘, ๐๘-๙๖๙๔-๖๔๑๕

กำหนดการบำเพ็ญกุศลประจำปี

ดิถีคล้ายวันสิ้นพระชนม์

พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า

ปีที่ ๗๔

ณ พระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

ในดิถีคล้ายวันสิ้นพระชนม์แห่งสมเด็จพระสังฆราชเจ้า วัดราชบพิธและคณะศิษยานุศิษย์ ได้จัดบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า, พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพระอรุณนิภาคุณากร, สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช, สมเด็จพระพุทธปาพจนบดี (จินฺตากรเถร) และพระศาสนโศภน (ภาณกเถร) เป็นประจำทุกปี

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ ตรงกับ แรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๙ ปีเถาะ

จะจัดบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายตามรายการ ดังต่อไปนี้

เวลา ๐๙.๑๕ น. -มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์

พระสงฆ์ ๔ รูป สวดธรรมคาถาโดยสรภัญวิธี

เวลา ๑๐.๑๕ น. -พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

เวลา ๑๑.๐๐ น. -ถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุสามเณร

ประมาณ ๒๕๐ รูป

เวลา ๑๒.๐๐ น. -พระสงฆ์ ๕๐ รูป สดับปกรณ์

เป็นเสร็จพิธี

ขอเจริญพร พุทธศาสนิกชน คณะศิษยานุศิษย์ผู้เคารพนับถือได้ทราบ เพื่อร่วมบำเพ็ญกุศลโดยพร้อมเพรียงกันฯ

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

โทร. ๐๒-๒๒๒-๓๙๓๐, ๐๒-๒๒๒-๓๙๒๒,

๐๒-๒๒๕-๗๘๓๕, ๐๒-๒๒๑-๑๘๘๘

โทรสาร. ๐๒-๒๒๑-๓๙๙๕

เรื่อง นิธิเผยแผ่พุทธธรรมพิมพ์หนังสือเป็นธรรมวิทยาทาน

ขอประทานกราบเรียน เจ้าประคุณ สมเด็จฯ เจ้าอาวาส

ในการบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายเจ้าพระคุณ อดีตเจ้าอาวาส ในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ศกนี้

นิธิเผยแผ่พุทธธรรม มีทุนพอที่จะจัดพิมพ์หนังสือเป็นธรรมวิทยาทานได้เช่นเคย วาระนี้ได้พิจารณาหนังสือ เรื่อง **"ประโยชน์ภายหน้า"** อันเป็นพระนิพนธ์ ใน เจ้าพระคุณ **สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร)** เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระครูวิจิตรธรรมคุณ ว่าเป็นหนังสือที่ควรแก่การศึกษาของพุทธศาสนิกชน ผู้ใฝ่ใจศึกษาพระสัทธรรม เพื่อน้อมนำไปเป็นแนวปฏิบัติให้ถึงความเป็นผู้เจริญในชีวิต และสามารถใช้อบรมสั่งสอนบุตรหลานให้มีความเข้าใจในธรรมปฏิบัติ อันนำให้ตั้งตนในทางที่ชอบ ออกเผยแผ่ และเป็นการสมควรที่จะได้จัดพิมพ์เป็นธรรมวิทยาทาน ตามวัตถุประสงค์ของนิธิเผยแผ่พุทธธรรม

ขอประทานกราบเรียนเพื่อโปรดพิจารณา และขอประทานอนุมัติจัดพิมพ์ด้วยดอกผลทุนนิธิเผยแผ่พุทธธรรม จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

จะควรมิควรประการใดแล้วแต่จะโปรดพิจารณา

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(พระพรหมมุนี)

๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔

คำนำ

หนังสือพระพุทธศาสนาแก่เด็ก เรื่อง **สัมปรายิกัตถ-ประโยชน์ ๔ ประการนี้** แต่งส่งเข้าประกวด ได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ ๒ เมื่อ พ.ศ.๒๔๗๗ เก็บไว้รอโอกาสพิมพ์เผยแผ่จนเข้าเขตลืม

มาถึงราวกลางเดือนมีนาคม ๒๕๐๕ พระเทพโมลี (ปาสาทิโก)* แสดงความประสงค์ ขอพิมพ์เป็นการเผยแผ่พุทธธรรม ในวันวิสาขบูชา ๒๕๐๕ จึงอนุญาตให้พิมพ์ได้ตามความประสงค์

ขอท่านผู้พิจารณาหนังสือนี้ จงแสวงหาสาระตามควร แต่ถ้ามีส่วนไร้สาระปรากฏอยู่บ้าง ก็ขออภัย เพราะสำนวนหนังสือ ความคิดความเห็น เป็นต้น ได้ผ่านเวลามาเกือบ ๓๐ ปีแล้ว การผิดกาละเทศะ ย่อมมีได้เป็นธรรมดา

ขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของพระเทพโมลี (ปาสาทิโก) ที่นำเรื่องนี้ ร่วมแนวการเผยแผ่พุทธธรรมด้วย

พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (วาสน)

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๐๕

วัดราชบพิธ พระนคร

---

* พระธรรมโสภณ ผู้ก่อตั้งนิธิเผยแผ่พุทธธรรม

สารบัญ

สำเนาหนังสือของราชเลขานุการในพระองค์		(๑)
สำเนาหนังสือของอธิบดีกรมศิลปากร		(๓)
สำเนาประกาศนียบัตร		(๖)
เรื่องประโยชน์ภายหน้า		
บทที่ ๑	คำนำเรื่อง	๑
	หัวข้อประโยชน์ภายหน้า ๔	๙
	คำถามในบทที่ ๑	๑๐
บทที่ ๒	สัทธาสัมปทา มีความเชื่อ	๑๑
	กัมมสัทธา	๑๖
	วิปากสัทธา	๑๗
	กัมมัสสกตาสัทธา	๑๘
	ตถาคตโพธิสัทธา	๒๑
	คำถามในบทที่ ๒	๒๓
บทที่ ๓	สีลสัมปทา มีความประพฤติเรียบร้อย	๒๔
	(กิริยาเรียบร้อย) ทางกาย	๒๖
	(กิริยาเรียบร้อย) ทางวาจา	๒๘
	คำถามในบทที่ ๓	๓๑

บทที่ ๔	จาคสัมปทา มีการเฉลี่ยแบ่งปัน	๓๒
	สิ่งที่เราจะยอมเสียสละ ๒ อย่าง	๓๕
	คำถามในบทที่ ๔	๓๗
บทที่ ๔	ปัญญาสัมปทา มีความฉลาด	๓๘
	ความหมายของ สุ. จิ. ปุ. ลิ.	๔๐
	คำถามในบทที่ ๕	๔๓
บทที่ ๖	คำท้ายเรื่อง	๔๔
	คำถามในบทที่ ๖	๕๐
นิธิเผยแผ่พุทธธรรม		๕๓

(สำเนา)

ที่ ๑/๒๐๖ กรมราชเลขานุการในพระองค์

วันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

ราชเลขานุการในพระองค์ เรียนอธิบดีกรมศิลปากร

หนังสือท่านที่ ๒/๒๐๒ ลงวันที่ ๑๙ เดือนนี้ แจ้งการประกวดแต่งหนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก พ.ศ.๒๔๗๗ ว่าเวลานี้ไม่มีกรรมการราชบัณฑิตยสภาจะตรวจได้ กรมศิลปากรจึงได้ตั้งกรรมการพิเศษขึ้น ๓ นาย ตรวจเลือกได้สำนวนที่ดีสมควรได้รับพระราชทานรางวัลรวม ๓ สำนวน ท่านจึงส่งหนังสือทั้ง ๓ สำนวนนั้นมา เพื่อเรียนพระราชปฏิบัติว่า การตรวจที่กรมศิลปากรจัดทำนั้นจะใช้ได้หรือไม่ ถ้าเป็นอันใช้ได้ก็ขอให้ทรงวินิจฉัยเลือกสำนวนที่สมควรรับพระราชทานรางวัลที่ ๑ นั้น

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้ทรงทราบฝ่าละอองพระบาท ทรงเลือกสำนวนหมายเลขที่ ๒๒ ของนายอำ ศรีเปารยะ ว่าแต่งดีกว่าสำนวนหมายเลขที่ ๑๔ และ ๒๗ ควรได้รับรางวัลสูงกว่าอีก ๒ สำนวน และมีรับสั่งว่า แม้ราชบัณฑิตยสถานไม่มี เพราะเป็นเวลาหัวต่อก็ดี เมื่อหนังสือประกวดมีมา ตั้งกรรมการพิเศษตรวจนั้นก็ดีแล้ว

ส่วนคำนำซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เคยทรงพระราชนิพนธ์พระราชทานให้พิมพ์ลงในต้นสมุดนั้น ปีนี้เป็นเวลาที่มิได้ประทับอยู่ในพระนครก็ควรงดไว้ปีหนึ่ง แม้มีแต่สำเนารายงานของกรมศิลปากรเท่านั้นก็สมควรแล้ว

(ลงพระนาม) **อาทิตย์**

(สำเนา)

ที่ ศ.ก.๒/๒๐๒ กรมศิลปากร

วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ.๒๔๗๗

อธิบดีกรมศิลปากร ทูลราชเลขานุการในพระองค์

เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๙ ราชบัณฑิตยสภาได้ประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องพระราชทานรางวัลในการประกวดแต่งหนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก สำหรับพิมพ์พระราชทานในงานพระราชพิธีวิสาขบูชาประจำปี และงานนั้นได้ดำเนินมาเป็นลำดับจนถึง พ.ศ.๒๔๗๖ ทางราชการได้โอนงานในราชบัณฑิตยสภามาอยู่ในความควบคุมของกรมศิลปากร งานนี้ค้างมา การปฏิบัติตามประกาศนั้นจึงไม่เต็มตามพระราชประสงค์ เพราะขาดกรรมการราชบัณฑิตยสภา ถ้าหากราชบัณฑิตยสถานได้ตั้งขึ้น ทันกันกับเวลาที่ราชบัณฑิตยสภาได้เลิกล้มไป งานเรื่องนี้ก็คงโอนไปยังราชบัณฑิตยสถานได้โดยปราศจากปัญหา แต่ราชบัณฑิตยสถานก็ยังมิได้ตั้งขึ้น กรมศิลปากรผู้รับงานทั้งมวลมาจากราชบัณฑิตยสภา ได้พิเคราะห์เห็นว่า ถ้าไม่ดำเนินงานต่อไปก็น่าเสียดายประโยชน์อันยิ่งใหญ่ที่กุลบุตรจะได้รับในเรื่องนี้ ฉะนั้น กรมศิลปากรจึงได้พยายามทำการฉลองพระเดชพระคุณตามกำลังที่กรมนี้จะทำได้ดังจะทูลต่อไปนี้

หนังสือประกวดวิสาขบูชาปีนี้ ได้กำหนดสัมปรายิกัตถะ-ประโยชน์ ๔ ประการ เป็นหัวข้อ มีผู้แต่งส่งเข้ามา ๒๙ ราย เป็นพระภิกษุ ๑๘ ราย สามเณร ๑ ราย คฤหัสถ์ชาย ๘ ราย หญิง ๒ ราย เมื่อไม่มีกรรมการราชบัณฑิตยสภาจะตรวจได้ กรมศิลปากรจึงได้ตั้งผู้ที่กรมนี้เห็นว่าทรงความรู้ในศาสนศาสตร์เพียงพอ คือ พระพินิจวรรณการ, นายกี อยู่โพธิ เปรียญ ๙ ประโยค, และนายเจริญ อินทรเกษตร เปรียญ ๙ ประโยค เป็นกรรมการตรวจชั้นแรก กรรมการ ๓ นาย เลือกสำนวนที่ดีเสนอมายังเกล้ากระหม่อม ๓ สำนวน คือ สำนวนหมายเลข ๑๔, ๒๒ และ ๒๗ เกล้ากระหม่อมได้พิจารณาเห็นว่าทั้ง ๓ สำนวนนี้ แต่งดีสมควรรับพระราชทานรางวัล จึงให้เปิดชื่อผู้แต่ง ปรากฏว่าสำนวนหมายเลข ๑๔ พระครูวิจิตรธรรมคุณ เป็นผู้แต่ง สำนวนหมายเลข ๒๒ นายอ่ำ ศรีเปารยะ เป็นผู้แต่ง สำนวนหมายเลข ๒๗ พระมหาเกษม เป็นผู้แต่ง เกล้า-กระหม่อมขอถวายสำเนาหนังสือทั้ง ๓ สำนวนนั้นมาพร้อมกับรายงานฉบับนี้

แต่มีข้อที่เกล้ากระหม่อมยังข้องใจอยู่ คือ ความในประกาศเดิมมีว่า ให้กรรมการราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ตรวจ แต่คราวนี้กรมศิลปากรได้ตั้งกรรมการตรวจ การตรวจโดยวิธีนี้เป็นโมฆะหรือไม่ ขอได้ทรงนำกราบทูล สมเด็จพระเจ้าบรม-วงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแทน

พระองค์ แล้วแต่จะทรงพระดำริ ถ้าทรงเห็นว่าการตรวจที่กรมศิลปากรทำถวายนี้เป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะผิดพระราชประสงค์ กรมศิลปากรก็ขอให้การตรวจครั้งนี้เป็นอันเลิกล้มไป และให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่ได้มีการตรวจในปีนี้ แต่ถ้าสมเด็จเจ้าฟ้าฯ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทรงเห็นว่า การตรวจที่กรมศิลปากรทำฉลองพระเดชพระคุณมา เป็นอันใช้ได้ ก็ขอให้ทรงวินิจฉัยเลือกสำนวนไหนให้ได้รับพระราชทานรางวัลที่ ๑ เมื่อทรงเลือกแล้ว อีก ๒ สำนวนก็อยู่ในเกณฑ์รางวัลที่ ๒ ตามประกาศประกวดแต่งหนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก ซึ่งมีความว่า

"ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ราชบัณฑิตยสภาเป็นพนักงานตรวจตัดสินตามวิธีซึ่งเห็นสมควร แล้วคัดที่ดีที่สุดขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ๓ ราย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดรายไหนยิ่งกว่าเพื่อน จะทรงเลือกพิมพ์เป็นหนังสือพระราชทานในวันวิสาขบูชา และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรางวัลที่ ๑ ราคา ๒๐๐ บาท แก่ผู้แต่ง อีก ๒ รายที่รองลงมานั้น จะพระราชทานรางวัลที่ ๒ ราคา ๑๐๐ บาท ดังนี้

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าฯ

(ลงนาม) เกล้ากระหม่อม **หลวงวิจิตรวาทการ**

ผู้รักษาการในตำแหน่งอธิบดี

(สำเนา)

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า หนังสือ "สัมปรายิกัตถประโยชน์ ๔ ประการ" เรื่องสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก ของ พระครูวิจิตรธรรมคุณ (วาศน์ นิลประภา)* ได้แต่งส่งเข้าประกวดรับพระราชทานรางวัลใน พ.ศ.๒๔๗๗ ตามประกาศของราชบัณฑิตยสภา ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๗๖ นั้น กรรมการได้ตรวจพร้อมกันลงความเห็นว่า หนังสือเรื่องนี้ควรรับพระราชทานรางวัลชั้นที่ ๒ ได้นำความกราบบังคมทูลฯ ทรงพระราชดำริเห็นชอบด้วย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรางวัลชั้นที่ ๒ แก่ พระครูวิจิตรธรรมคุณ ผู้แต่งหนังสือนี้

ให้ไว้แต่ ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๗

ขอให้มีความสุขสวัสดิ์เจริญเทอญฯ

พระสารสาสน์ประพันธ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

---

* ๒๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๗ รับพระราชทานสถาปนาเป็น สมเด็จพระสังฆราช

บทที่ ๑
คำนำเรื่อง

ครู “นักเรียนทุกคน หยิบสมุดเอาเลขการบ้านขึ้นมาตรวจ ใครที่ไม่ได้ทำ จงบอกมา”

เด็กชายวิเชียร ประเทืองพาศน์ “ผมทำแล้ว แต่ลืมไว้เสียที่บ้านไม่ได้เอามาขอรับ”

ครู “ทีหลังจะต้องถูกทำโทษแก้ลืมเสียบ้าง กิจธุระหน้าที่ของตัว ทำอะไรไม่ค่อยเอาใจใส่ตรวจตรา ปล่อยให้เป็นคนขี้หลงขี้ลืมเช่นนี้จะเคยติดเป็นนิสัย เธอทราบหรือไม่ **ที่ครูต้องให้การบ้านไปทำเสมอๆ นี้ หวังประโยชน์อะไร**”

วิเชียร “ผมคิดว่า หวังประโยชน์เพื่อให้นักเรียนมีความชำนาญแม่นยำ มีความรู้ดีขึ้นตามวิชาที่คุณครูเห็นว่านักเรียนยังอ่อนในวิชาไหนอยู่บ้างขอรับ”

ครู “ถูกของเธอทีเดียว ครูต้องการให้นักเรียนในชั้นทุกคน มีความรู้ในวิชาทุกๆ อย่าง เก่งชำนาญทั่วกันหมด จึงได้คอยสังเกตดูว่าคนไหน ยังอ่อนในวิชาอะไร หรือทั้งชั้นยังไม่เก่งไม่ชำนาญในวิชาอย่างไหน **เวลาสอนใน**

ห้องเรียนไม่พอ ก็ต้องให้ทำเป็นการบ้านอีกด้วย ส่วนเธอทำแล้ว แต่ลืมเอามาให้ตรวจ จะถูกหรือไม่ อย่างนี้จะสู้คนที่เขาเอามาให้ตรวจได้ไหม”

วิเชียร “สู้ไม่ได้ขอรับ แต่ผมนึกว่า จะนำมาให้คุณครูตรวจพรุ่งนี้”

ครู “วันนี้ จะมีการบ้านให้อีก จะต้องเพิ่มธุระให้ครูลำบากแล้วเห็นไหม ถ้าเอามาให้ตรวจเสียพร้อมกัน ก็จะไม่เสียเวลาเปล่า นี่ดีแต่ทำไว้แล้ว ถ้ายังไม่ได้ทำ การบ้านวันนี้ ก็จะไปเพิ่มให้มากขึ้นอีก อย่างนี้แหละ มักจะชวนให้เกียจคร้านต่อไปละ”

วิเชียร “ผมขอรับรองว่า จะทำให้เสร็จ แล้วจะไม่ลืมต่อไป เพราะถ้าขืนลืมบ่อยๆ ผมจะสู้เพื่อนเขาไม่ได้ เสียประโยชน์มากทีเดียว”

ครู “ที่เธอว่าเสียประโยชน์มากนั้น ลองอธิบายให้ฟังทีหรือ **อะไรที่เธอว่าเป็นประโยชน์**”

วิเชียร “เพื่อนเขารู้ เขาเรียนได้ตามที่คุณครูสอนเท่าๆ กันเสมอ แต่ถ้าผมเรียนรู้ไม่เท่าเขา นี่แหละเรียกว่าผมเสียประโยชน์ ประโยชน์ก็คือความรู้ต่างๆ เช่นบัญชี วาดเขียน เหล่านี้เป็นต้น”

ครู “ถูกของเขาไหม ประสงค์”

เด็กชายประสงค์ การสิทธิ์ “ถูกขอรับ”

ครู “ตามที่วิเชียรบอกมานี้ นับว่าใช้ได้ แต่เรียกว่ายังแคบ เจาะจงเฉพาะประโยชน์ในชั้นเด็กๆ เท่านั้น แต่ที่จริงประโยชน์ยังมากมายกว้างขวางกว่านี้นัก”

วิเชียร “คุณครูโปรดอธิบาย คำว่าประโยชน์ให้กว้างขวางสักหน่อยเถิด ขอรับ”

เด็กชายดรุณ เริงสุข “ผมก็อยากทราบเหมือนกันขอรับ”

ครู “ยังไม่ต้องอธิบายให้กว้างขวางก็ได้ เวลานี้ เธอยังเป็นเด็ก แต่สามารถรู้ประโยชน์ของเด็กได้ดีเช่นนี้นับว่าเหมาะดีมากแล้ว วิชาความรู้ที่เธอเรียนอยู่ในชั้นทุกวันนี้ ทุกอย่างล้วนแต่เป็นประโยชน์มากที่สุดแก่พวกเธอทั้งนั้น แต่ขอให้หัดทำ หัดประพฤติจริงๆ ให้ช่ำชอง อย่าสักแต่ว่ารู้เท่านั้น ค่อยเรียนสูงขึ้นไป แล้วเธอก็จะค่อยเติบโตขึ้นทุกวันคืน นับว่าค่อยอบรม หาประโยชน์ใส่ตัวขึ้นทีละน้อย และจะค่อยรู้จักประโยชน์ของตัวเอง และของผู้อื่นกว้างขวางออกไปได้ทุกที

คำว่า**ประโยชน์** หมายความง่ายๆ ก็คือ **สิ่งที่ได้ให้ความสะดวก ความสุขสบายแก่เรานี่เอง** เช่นเรารวยเงินมาก เราก็ใช้เงินนั้นแลกเปลี่ยนให้เป็นประโยชน์แก่เราได้ คือเราจะแต่งตัวให้สวยเท่าไรก็ได้ จะซื้อรถยนต์นั่งมาโรงเรียนก็ได้ ถ้าเราจนพอมีพอใช้ ประโยชน์คือความสะดวกสบาย ก็ลดลงตามส่วน เงินทองจึงนับว่าเป็นทรัพย์สมบัติที่ให้ความสะดวกสบายแก่เรามากมายนัก แต่เราจะรวยเงินทองได้ต้องอาศัยความรู้ที่เราเรียนไว้เป็นสำคัญ ความรู้ต่างๆ นั้น จะแนะนำเราให้มีสติ ปัญญา รู้จักใช้ รู้จักเก็บ รู้จักทำให้มากขึ้นอีกได้ รู้จักระวังรักษา ไม่ให้หายหกตกหล่น เพราะฉะนั้นอย่างที่เธอมาเรียนอยู่นี้ ก็เท่ากับมาหัดให้รู้จักหลักของประโยชน์ หรือมาหาประโยชน์ใส่ตัวไว้นั่นเอง ใช่ไหมเล่า"

วิเชียร "ใช่ขอรับ ผมนึกว่า ถ้ารีบเรียนไว้ได้มากๆ แล้วเติบโตต่อไปภายหน้าคงสบาย มีเงินมีทองตั้งตัวเป็นหลักฐานกับเขาได้บ้าง"

ครู "นี่ เธอเตรียมเรียนไว้สำหรับภายหน้าเท่านั้นดอกหรือ เวลานี้ทำไมไม่เตรียมบ้างเล่า อะไรทำให้เธอเชื่อเช่นนี้"

วิเชียร "ผมลองคิดเทียบดูว่า ถ้าวันไหนผมตั้งใจฟังครูสอน ฟังครูอธิบาย จนเข้าใจดีแล้ว วันรุ่งขึ้นรู้สึกว่า ในคำถามในบทเรียนต่างๆ นั้น ผมมักตอบได้ดี ทำได้ดีเสมอ หรือเดือนไหน ผมขยันถึงคราวสอบซ้อม มักได้คะแนนมาก ถ้าขยันตลอดไป ทุกเดือน ทุกเทอม จนถึงสิ้นปีสอบไล่ผมคงสอบไม่ตกเป็นแน่ ผมลองคิดเทียบเคียงเช่นนี้ จึงทำให้เชื่อว่า ถ้าขยันเล่าเรียน เตรียมตัวให้ดี ในเวลานี้เรื่อยไป ถึงคราวเติบโตเป็นผู้ใหญ่ คงอาศัยวิชาที่เคยเล่าเรียนมา ทำมาหากินได้พอ ไม่ยากจนอดอยากเป็นแน่ เพราะทำดี ที่เป็นคุณประโยชน์ใส่ตัวไว้ก่อนแล้ว ผลความดีต้องอุดหนุนให้ดีจนได้"

ครู "ความเห็นของเธอเช่นนี้ นับว่าถูกต้องดีพอใช้ นักเรียนของเรา ถ้าคิดได้อย่างเธอเช่นนี้ทุกคน ครูก็รู้สึกหายเหนื่อย มีกำลังที่จะสั่งสอนนักเรียนให้มีความรู้จริง จนเต็มสามารถ แต่ขอ

ให้เธอนึกดูอีกทีว่า ผลประโยชน์ที่จะได้รับภายหน้า คือจะเป็นวันพรุ่งนี้ เดือนหน้า ปีหน้า อะไรเหล่านี้ ก็ส่อว่า เราได้ตระเตรียมตัวมาก่อนมิใช่หรือ ถ้าเตรียมตัวดี ผลที่จะได้ภายหน้าก็คงดี ถ้าเตรียมตัวไม่ดี ผลที่จะได้รับก็คงจะไม่ดีจะบันดาลผลไปคนละอย่างไม่ได้ นอกจากมีเหตุการณ์ผิดธรรมดาแทรกแซงเท่านั้น เช่นวันนี้เธอมัวเล่น มัวคุยกันเสียฉันอธิบายอะไรเธอก็ไม่ตั้งใจฟัง คงเข้าใจจำอะไรไม่ได้แม่นยำดี รุ่งขึ้นถามบทเรียนนั้นกับเธอ เธอคงตอบไม่ได้เรียบร้อยถึงจะตอบได้บ้างก็เป็นการเดา ที่จะให้ถูกต้องได้คะแนนเต็มเป็นไม่ได้แน่นอน ยิ่งถ้าพูดถึงเวลานานเป็นเดือน เป็นปีก็เทียบเคียงได้ เช่นเดียวกัน

คนอื่นๆ ที่เขาได้เห็นความประพฤติหรือการเรียนของเธอ ถ้าเขาเห็นเธอขยันขันแข็ง เอาใจใส่ต่อวิชาความรู้ดี เขาอาจพูดถึงความเป็นไปในภายหน้าของเธอได้ ว่าคงเป็นคนดีร่ำรวย มีชื่อเสียงได้ ถ้าเธอเกียจคร้าน ชอบเกกมะเหรกเกเรเขาก็อาจพูดได้ว่า คงเป็นคนเลว เอาตัวไม่รอดเช่นนี้ นี่เขาจับเอาความประพฤติ กิริยามารยาทการเรียนในเวลาปัจจุบันเดี๋ยวนี้เป็นเครื่องคาดคะเนในเวลาต่อไปภายหน้า

เพราะฉะนั้น ควรเข้าใจเสียทีเดียวว่า เราจะทำอะไรในเวลาเดี๋ยวนี้ ย่อมจะสืบเนื่องติดตัวเราไปในเวลาภายหน้าด้วย

ไม่ว่าดีหรือชั่ว **เราทำสิ่งที่ชั่ว เขาไม่เรียกว่าทำประโยชน์** เขาเรียกว่าทำความเสียหาย ทำลายตัวเอง ไม่เป็นทางช่วยเราให้ตั้งตัวได้ต่อไป **ทำดีอย่างเดียว เขาเรียกว่าทำประโยชน์** เพราะเป็นความดีช่วยเรา ให้มีทางทำมาหากิน ร่ำรวย ตั้งตัวได้ง่าย การที่ทางโรงเรียนกำหนดวิชาให้เรียนเป็นชั้นๆ นี้ก็เพื่อแบ่งเวลาให้ได้ทำประโยชน์เป็นชั้นๆ ตามลำดับ ไม่ก้าวก่าย นี้แหละเป็นการพอดี ตามที่อธิบายนี้ เชื่อว่าเธอคงเข้าใจ”

วิเชียร “พอเข้าใจบ้างขอรับ การเรียนหนังสือ เรียกว่าเป็นการทำดี มีประโยชน์นี้ ต้องอาศัยเชื่อแน่อย่างไรบ้างไหม ขอรับ”

ครู “เธอถามดีแล้ว ตรงกับที่ฉันจะอธิบายต่อไป เรื่องการเชื่อเป็นข้อสำคัญมาก การเรียนวิชาเป็นทางหาความรู้ บำรุงสติปัญญาของเราให้เฉียบแหลมฉลาด ถึงใครๆ จะว่าดีมีประโยชน์ ถ้าเราไม่เชื่อเสียแล้ว ก็เป็นการยาก ที่เราจะสมัครเรียน หรือเรียนก็อย่างเสียไม่ได้ ก็ต้องอาศัยเชื่อแน่เสียก่อน จึงจะทำได้ตามกำลัง

เพราะการเรียนวิชาเรียกได้ว่าเป็นการทำความดีฝ่ายเดียว ถึงเราจะไม่เห็นคุณประโยชน์ต่อการเรียนอย่างไร เพราะยังเป็นเด็ก แต่เราต้องเชื่อว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครอง รักเรา อยากให้เราเป็นคนดี มีความรู้ดีจริง ท่านให้ทำอะไร ก็ต้องทำตาม ไม่ดื้อดึงฝ่าฝืน เพราะเชื่อมั่นว่า ท่านคงไม่ทำในทางชั่วเป็นแน่ เราเชื่อตามท่านสั่งสอนแล้วบากบั่นร่ำเรียนต่อไป ดังนี้ก็ใช้ได้ เป็นเรื่องที่จะเห็นได้จากคำสอนพระพุทธเจ้าเป็นข้ออ้างที่ท่านมักยกความเชื่อ ขึ้นชี้แจงก่อนเสมอ ท่านเป็นครูเอก ได้ค้นคว้าทดลอง มีคุณดีจริงมาแล้ว เรานับถือท่าน ควรเชื่อตามคำสั่งสอนของท่าน นับว่าเป็นการสะดวกดีมาก ไม่ต้องเสียเวลาคิดค้นคว้าเอาเอง ทั้งจะสมกับที่เรียกว่า นับถือพระพุทธ-ศาสนาอย่างแท้จริงด้วย เพียงนับถือแต่ปาก ไม่ประพฤติตัวตาม ให้ได้ประโยชน์บ้าง ไม่มีใครชมเลย ถึงในเรื่องที่จะฝึกสอนให้คนได้รีบเร่งทำความดี แต่เวลานี้เป็นลำดับไป ซึ่งจะเป็นคุณประโยชน์ติดตัวไปภายหน้าด้วย ท่านก็ยกความเชื่อขึ้นก่อนเป็นข้อต้น ว่าต้องอบรมสั่งสอน ให้เป็นคนที่มีนิสัยติดอยู่ในหลักธรรมที่ดี มีกำหนดไว้ ๔ ประการ เรียกตามภาษาของท่านว่า **สัมปรายิกัตถ** หมายความว่า *ประโยชน์ในภายหน้า* ถ้าใครทำตามหลัก ๔ อย่างนี้ได้แล้ว ประโยชน์ที่จะได้ในภายหน้า เป็นอันรับรองได้ว่า ต้องสมหวังแน่นอนทีเดียว จะชี้หลักทั้ง ๔ ข้อให้เห็น คือ

๑. **สัทธาสัมปทา** มีความเชื่อ

๒. **สีลสัมปทา** ความประพฤติเรียบร้อย

๓. **จาคะสัมปทา** มีการเฉลี่ยแบ่งปัน

๔. **ปัญญาสัมปทา** มีความฉลาด

เราลองมาตรวจหลักของพระพุทธเจ้าทั้ง ๔ ข้อนี้ดู ก็จะเห็นจริงว่า ของท่านเป็นดีแน่ ใครจะคัดค้านไม่ได้เลย นึกดูเถิด คนที่มีความเฉลียวฉลาดตัดสินใจตัวเองได้ว่า อะไรควรเชื่อ อะไรไม่ควรเชื่อ ไม่ต้องคอยอาศัยคนอื่นแนะนำชักจูง มีความประพฤติเรียบร้อย ทั้งไม่ตระหนี่ถี่ถ้วนจนเกินไป มีน้ำใจกว้างขวาง คอยเฉลี่ยแบ่งปันสิ่งของที่มีอยู่แก่คนอื่นบ้าง หรือคอยช่วยทุกข์ภัยของผู้อื่นตามกำลังของตน ไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว คนเช่นนี้ เราต้องนับถือว่าเขามีศีลธรรมที่ดี ติดนิสัยสันดานแล้ว เชื่อได้ทีเดียวว่า ต่อไปภายหน้าเขาจะไม่เลวทราม คงตั้งตัวได้เป็นแน่ ว่าแต่เธอเข้าใจดีตามหลักของพระพุทธเจ้า ๔ ข้อนี้แล้วหรือ”

วิเชียร “ยังไม่สู้เข้าใจดี ขอรับ คุณครูโปรดอธิบายให้ฟังอีกสักหน่อย”

ครู “จะอธิบายก็ได้ แต่เอาไว้วันหลังดีกว่า วันนี้ขอให้จำแต่เพียงว่า คนเราจะตั้งตัวได้ดี ต่อไปภายหน้า ตามหลักของพระพุทธเจ้า ต้องหัดให้มีนิสัย ดังนี้

๑. มีความเชื่อ
๒. มีความประพฤติเรียบร้อย
๓. มีการเฉลี่ยแบ่งปัน
๔. มีความฉลาด

คำถาม

๑. อะไรบ้างเป็นประโยชน์ของนักเรียน?
๒. คำว่าประโยชน์ หมายความว่าอย่างไร?
๓. วิชาความรู้ที่เรากำลังเรียนอยู่นี้ จะชื่อว่าเป็นประโยชน์แก่เราในภายหน้าได้ไหม เพราะเหตุไร?
๔. สำหรับประโยชน์ในภายหน้า พระพุทธเจ้าวางหลักไว้กี่อย่าง คืออะไรบ้าง?
๕. ทำไมจึงต้องยึดหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าไว้เสมอ เราจะตั้งเกณฑ์วางหลักของเราเอาบ้างไม่ได้หรือ?

บทที่ ๒
สัทธาสัมปทา มีความเชื่อ

ครู “วันก่อนฉันรับปากกับนายวิเชียรไว้ว่าอย่างไร ใครจำได้บ้าง”

ประสงค์ “คุณครูว่าจะอธิบายหลักของพระพุทธเจ้าให้ฟังครับ”

ครู “หลักของพระพุทธเจ้านั้น ว่าด้วยอะไรกัน”

ดรุณ “ว่าด้วยคนจะดีต่อไปภายหน้า ต้องหัดนิสัยตามหลักนี้ขอรับ”

ครู “ดีมาก ถูกแล้ว หลักนั้นมีกี่อย่าง ใครจำได้บ้าง วิเชียรลองตอบมาดู เธอเป็นเจ้าของเรื่อง”

วิเชียร “หลักนั้นมี ๔ อย่าง คือ ความเชื่อ ความประพฤติเรียบร้อย การเฉลี่ยแบ่งปัน ความฉลาด”

ครู “ถูกต้องดีทีเดียว ต่อไปนี้จะได้อธิบายให้ฟังทีละข้อ วันนี้เริ่มข้อต้นก่อน **ความเชื่อ** ภาษาของพระพุทธเจ้าเรียกว่า **สัทธา** ถ้ารวมคำว่า **สัมปทา** เข้าด้วย เป็น **สัทธาสัมปทา** หมายความว่า**มีความเชื่อ** ถ้าจะลองนึกถามดูว่า ก็คนทุกๆ คนเขาไม่มีความเชื่อกระนั้นหรือ พระพุทธเจ้าจึง

ต้องสอนให้มีความเชื่อเช่นนี้ ต้องตอบว่า ทุกๆ คนมีความเชื่อด้วยกันทั้งนั้นจริง แต่มักจะเชื่อไม่ถูกทาง เชื่อตามเขาไป ใครแนะอย่างไร ใครบอกอย่างไร ก็พลอยเชื่อนิยมตาม ไม่ทันได้คิดทบทวนหาเหตุผลให้แน่นอนเสียก่อน บางทีก็ทะนงตัวเชื่อตัวเองว่าเก่ง ไม่ต้องเชื่อใครเช่นนี้ ก็เรียกว่าเป็นความเชื่อเหมือนกัน แต่พระพุทธเจ้าไม่ต้องการความเชื่อชนิดนี้ เพราะมีทางผิดได้มาก ท่านต้องการความเชื่อด้วยสติปัญญา ความคิดของตัวเองตามที่เคยเรียน เคยรู้ เคยทดลองสอบสวนใคร่ครวญด้วยสติปัญญา ไม่ให้เชื่อถือตามเขาไป โดยไม่อาศัยความคิดเห็นของตนสืบสวนให้แน่นอนเสียก่อน เหมือนอย่างฉันจะถาม ด.ช.ประสงค์ว่า ๕+๓ เป็นเท่าไร ด.ช.ประสงค์คิดไม่ได้ ด.ช.ดรุณ กระซิบว่า ๙ ด.ช.ประสงค์ก็ตอบออกไปอย่างนี้ไม่นับว่าเป็นความเชื่อที่ถูกหลัก เพราะจะพลอยผิดพลอยถูกไปกับเขา โดยตัวเราไม่รู้ต้นสายปลายเหตุว่าเป็นอย่างไรกัน ถ้าเด็กชายประสงค์ไม่เชื่อคำกระซิบ พยายามนับนิ้วมือช่วย นับได้ว่า ๕+๓ เป็น ๘ เท่านั้นไม่ใช่ ๙ ลองคิดทบทวนดูอีกก็คงได้ ๘ อยู่ตามเดิม จึงตอบครูว่า ๘ ดังนี้ชื่อว่า ความเชื่อถูกหลัก ถึงจะคิดบวกไม่ถูกตามจำนวนเลข แต่ถ้าคิดตามกำลังสติปัญญาของเราเองแท้ๆ ตามหลักที่ครูเคยสอนเสียก่อนจึงตอบ ก็เรียกว่าเป็นความเชื่อถูกต้องได้เหมือน

กัน นี่ชักตัวอย่างให้เห็นง่ายๆ ถึงในของอย่างอื่นๆ ทั้งหมด จำต้องอาศัยความคิดของเราเองก่อน ห้ามไม่ให้เชื่อตามคนอื่นเขาว่า ต้องอาศัยความคิดใคร่ครวญ ต้องอาศัยการเคยเล่าเรียน ต้องอาศัยการเคยทดลองมาก่อน ให้เหมาะกับเหตุผล กาละ เทศะ บุคคล แล้วจึงเชื่ออย่างนี้แหละนับว่าถูก อนึ่ง เราพึงถือว่า เชื่ออย่างที่อธิบายมานี้ต้องถูกเสมอ ไม่มีผิด ก็ยังไม่ได้ ผิดก็ได้ ถูกก็ได้ แต่เข้าใจว่าจะถูกมากกว่าผิด อย่างครูบอกว่า มีดินสอดำอยู่ ๗ แท่ง ตกหายเสีย ๓ แท่ง ทำอย่างไรจึงจะรู้ได้ว่าเหลือกี่แท่ง ประสงค์ลองตอบมาให้ฟังสักหน่อย"

ประสงค์ "เอาที่หายไปลบที่มีอยู่ จึงคงเหลือ ๔ แท่ง ขอรับ"

ครู "อย่างนี้จึงเรียกว่าเป็นความเชื่อที่ถูกต้องได้ไหม ดรุณ"

ดรุณ "เรียกว่าเชื่อถูกแล้ว เพราะ ๗-๓ คงเหลือ ๔ ขอรับ"

ครู "ไม่เชื่อว่า ๗-๓ คงเหลือ ๔ จึงนับว่าเชื่อถูก ๗-๓=๔ อย่างนี้เป็นเพียงการทำถูกเท่านั้น ยังไม่ใช่เชื่อถูก แต่ฉันอยากทราบว่าเรามีอะไรมา

เป็นเครื่องอ้างเล่า หรือเราถือหลักอะไร ที่ทำให้เชื่อถูกว่า ๗ ลบ ๓ จึงได้ ๔ วิเชียรตอบใหม่”

วิเชียร “เพราะครูเคยอธิบายว่า ถ้าเลขจำนวนหนึ่งมี ๗ เอาออกเสีย ๓ จะต้องเหลือ ๔ เสมอ จะเป็นจำนวนของสิ่งของอะไรก็ตาม และมิใช่แต่เท่านี้ ผมได้เคยคิดใคร่ครวญทดลองมาแล้วด้วย เช่น สตางค์ ๗ สตางค์ ซื้อขนมทานเสีย ๓ ต้องเหลือ ๔ สมุด ๗ เล่ม ถ้าหาย ๓ ต้องเหลือ ๔ อย่างนี้จึงทำให้เชื่อมั่นได้ทีเดียวว่า ๗ ถ้าลบด้วย ๓ ต้องเหลือ ๔ เท่านั้น เหลือมากไปหรือน้อยไป เป็นต้องผิดหมด ถึงเลขจำนวนอื่นๆ หรือของอื่นๆ ผมต้องถือตามเล่าเรียนมา ได้เคยทบทวนตรวจตราทดลองมาก่อนแล้ว จึงเชื่อมั่นว่าจะไม่ผิด ใครจะมาอธิบายให้ผิดไปจากความเข้าใจของผมอย่างนี้ ผมเป็นไม่ยอมเชื่อด้วยเป็นอันขาดดังนี้ จะตรงกับความเชื่อของครูอธิบายหรือไม่ขอรับ”

ครู “คำตอบของ ด.ช.วิเชียร ถูกต้องกับความต้องการของฉัน ที่จะให้พวกเธอรู้จักความเชื่อที่ถูกทางเช่นนี้ละ ยังมีอีกหน่อย คือเมื่อรู้จัก

ลักษณะของความเชื่อถูกทางเช่นนี้แล้ว ย่อมทำให้เราองอาจกล้าหาญ ไว้ใจตนเองได้ ไม่ต้องคอยพึ่งใครนัก เหมือนรถยนต์ที่มีเครื่องดีพร้อม แต่เพียงเปิดเครื่องให้เดิน ไม่มีคนถือพวงมาลัย รถยนต์นั้นจะเป็นอย่างไรบ้าง ดรุณ”

ดรุณ “รถก็แล่นเตลิดเปิดเปิง ไม่รู้ว่าไปทางไหนต่อทางไหนเท่านั้น ขอรับ”

ครู “ถูกแล้ว และถ้ามีคนขับรถจะแล่นเตลิดไปเช่นนั้นได้ไหม ประสงค์”

ประสงค์ “ไม่ได้ คนขับเขาคงขับไปแต่ในทางที่เรียบร้อย ไม่ชนใคร ทับใคร ขอรับ”

ครู “นี่เป็นข้อควรเปรียบกับคนเรา คนที่มีแต่ความเชื่อมั่นใจตัวเองอยู่ ก็มักจะทะนงเชื่อในทางที่ผิดเสียแหละมาก เหมือนรถที่แล่นไปโดยไม่มีคนขับขี่ แต่ถ้าได้ชี้ทาง นำทาง ให้ควรเชื่อในทางไหนบ้างแล้ว ก็เหมือนกับรถที่มีคนขับขี่ ดังนี้ พระพุทธเจ้าท่านจึงวางหลักไว้ให้คนใช้ความเชื่ออีก ๔ อย่างเหมือนกัน ใช้ความเชื่อผิดจากหลักของท่านไปแล้ว ต้องผิดพลาดมากกว่าจะถูกต้อง ไม่มีดีเลย อยากรู้ไหมล่ะ วิเชียร”

วิเชียร "อยากรู้ ขอรับ"

ครู "หัวข้อที่ให้ความเชื่ออยู่ในวงจำกัดตามหลักของพระพุทธเจ้า ๔ อย่างนั้น ท่านเรียกว่า **กัมมะสัทธา วิปากะสัทธา กัมมัสสะกะตาสัทธา ตถาคตะโพธิสัทธา** อย่างนี้ รู้ความหมายของท่านไหม วิเชียร"

วิเชียร "เป็นภาษาแขกอย่างนี้ผมไม่เข้าใจ อธิบายเป็นภาษาไทยดีกว่า จะได้เข้าง่ายๆ ขอรับ"

ครู "ดีเหมือนกัน แต่ควรพยายามจำภาษาของท่านไว้ให้ได้ด้วย เพราะภาษาไทยเรา ติดต่อกับภาษาของท่านอยู่มาก คอยตั้งใจฟังให้ดี

กัมมะสัทธา หมายความว่า **เชื่อเหตุ** เหตุในที่นี้คือ สิ่งที่เราอยาก สิ่งที่เราต้องการ เช่นเราซื้อขนมรับประทาน ก็เพราะเหตุที่เราอยาก เราหิว เรามาโรงเรียน ก็เพราะเราต้องการรู้วิชาความรู้ต่างๆ ไม่ว่าเราจะทำอะไร คิดอะไร ไม่ใช่จะทำ จะคิดได้เฉยๆ ต้องมีเหตุมาบังคับก่อนทั้งนั้น เว้นแต่เราไม่นึกไม่ฝันก็ไม่ทราบ เหมือนอย่างเธอคิด ๗+๓ เป็น ๑๐ ได้เพราะเหตุคือเพราะฉันได้สอนมาก่อนมิใช่หรือ เธอมาเรียน

หนังสือก็เพราะเหตุว่า ถ้าไม่รู้หนังสือเป็นคนโง่เง่า คนผู้ใหญ่ที่เขาต้องทำมาหากิน ก็เพราะเหตุว่า ทนอดอยากอยู่ไม่ได้ เหล่านี้เป็นตัวอย่างให้เห็นบางสิ่งบางอย่าง แต่ที่จริงเป็นธุระหน้าที่ทุกอย่างทุกชนิดไม่ว่าอะไร ต้องมีเหตุมาบังคับก่อนทั้งนั้น เรามีความเชื่อได้เช่นนี้ จะได้รู้จักเลือกทำ เลือกประพฤติ เมื่อใคร่ครวญเสียก่อนว่า อย่างนี้เป็นการไม่ดี เป็นการชั่ว เช่นหนีโรงเรียน ขีดเขียนตามกำแพงโรงเรียนเป็นต้น ปีนต้นไม้ดังนี้จะได้ไม่ทำไม่ประพฤติ เพราะเป็นเหตุที่ชั่วทั้งนั้น ถ้าเห็นว่าอย่างนี้ก็เป็นการชอบ เช่นตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่เล่น ไม่พูดกันอึงคนึงในห้องเรียน ช่วยคนตกน้ำ ช่วยคนไฟไหม้บ้าน ดังนี้สมควรนิยมประพฤติตามเพราะเป็นเหตุอบรมนิสัยให้ดี นี่แหละที่พระพุทธเจ้าท่านเรียกว่า **กัมมะสัทธา** เชื่อเหตุ ข้อที่ ๑

วิปากสัทธา เชื่อผล ผลในที่นี้ ก็คือสิ่งที่เราได้รับ สิ่งที่เราได้ถึงอยู่เสมอ ไม่ว่าจะทำอะไร เช่นเราได้รับรางวัลสมุดจากครู นี่เป็นผลที่เราได้รับ เพราะเหตุที่สอบซ้อมได้ที่ ๑ เราถูกครูตีมือ นี่เป็นผลที่เราเรียนแย่กว่าเพื่อนมาก่อน ดังนี้เป็นต้น ข้อนี้นับว่าสืบเนื่องมาจากข้อต้น คือเป็นผลที่เราได้รับต่อมาจากการกระทำ เราทำเหตุที่ดี หรือที่เรียกว่าความดี ย่อมสบายใจ ใครรู้ก็รักใคร่เอ็นดู เช่นพยายามช่วยจูงคนแก่ข้ามถนน ช่วยคนเป็นลม เราเองจะนึกภูมิใจสักเท่าไร เหรียญ

สภากาชาดสรรเสริญที่มีคนได้กันบ่อยๆ ก็เป็นเครื่องแสดงผลของการทำความดีช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ ในประกาศนียบัตรก็แสดงผลความดีที่เราสามารถสอบไล่ได้ ในรางวัลหมั่นเรียนก็เช่นเดียวกัน เมื่อชอบเหตุผลความดีต่างๆ เช่นนี้แล้ว เราจะได้เกลียดผลของความชั่วเสียหายต่างๆ เสีย ไม่ชอบประพฤติทั้งต่อหน้าและลับหลัง เช่นการถูกทำโทษเฆี่ยนตี ถูกนินทาด่าประจาน เหล่านี้ล้วนแต่เป็นผลของการไม่ดี คือเราทำไม่ดีมาก่อนจึงได้รับผลเช่นนี้ เราต้องเข็ด อย่าฝ่าฝืนกระทำอันที่จริงคนเราอยากดีด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีใครอยากชั่ว แต่ที่ทำชั่วลงไปได้ ก็เพราะไม่รู้ว่าชั่ว เข้าใจเสียว่าดี หรือแกล้งทำชั่วด้วยน้ำใจ ไม่มีความละอายเข็ดหลาบ แต่ถึงกระนั้นเขาก็อยากดีอยู่นั่นเอง แต่ทำไม่ถูกทางเท่านั้น การได้รับรางวัลสิ่งของการได้รับความชมเชย เหล่านี้เป็นผลมาจากเหตุที่ดี เราต้องพยายามหมั่นประพฤติให้ดีอยู่เสมออย่างนี้แหละ พระพุทธเจ้าท่านเรียกว่า **วิปากสัทธา** เชื่อผลข้อที่ ๒

กัมมัสสะกะตาสัทธา เชื่อความกระทำ คือคนเราทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชาย ไม่ว่าพระเณรหรือชาวบ้าน ไม่ว่าชาติไหนภาษาไหน ตัวของใครทำอะไรไว้ต้องได้รับผลนั้น ด้วยตัวของคนนั้นเสมอไป ผลัดเปลี่ยนให้คนอื่นไม่ได้เป็นอันขาด เหมือนเด็กชายดรุณทำเลขผิด ด.ช.ประสงค์

ทำถูก ก็ต้องถูกหรือผิดประจำตัวเจ้าของอยู่นั่นเอง จะกลับฝ่ายผิดให้เป็นถูก ฝ่ายถูกให้เป็นผิด ด.ช.ประสงค์ คงไม่ยอมแน่นอน ครูเองก็ยอมด้วยไม่ได้ หรือครูจะถามว่า สมุดเล่มหนึ่งมี ๑๔ แผ่น เขียนหนังสือเต็มหมดเสีย ๙ แผ่น จะเหลือที่ยังไม่ได้เขียนกี่แผ่น ด.ช.วิเชียร คิดได้ว่าเหลือ ๕ แผ่น ด.ช.ประสงค์ คิดไม่ได้ ด.ช.วิเชียร จะแบ่งความคิดได้ให้ ด.ช.ประสงค์ บ้างได้ไหม หรือ ด.ช.ประสงค์ จะแบ่งความคิดที่คิดไม่ได้นั้นให้แก่ ด.ช.วิเชียรบ้าง ก็คงไม่ได้ ทั้ง ๒ อย่างนี่ส่อว่าใครโง่หรือฉลาด ก็ติดตัวเจ้าของอยู่เท่านั้น แบ่งปันให้ใครไม่ได้ อีกอย่างหนึ่ง ที่คนเราเกิดมาได้เห็นกันอยู่ต่างๆ บางคนรูปสวย ขาวสะอาดก็มี บางคนรูปร่างไม่สวย ดำสกปรกก็มี บางคนร่ำรวย บางคนยากจนก็มี บางคนโง่ บางคนฉลาดก็มี บางคนรูปร่างสละสลวยร่ำรวยเงินทอง แต่นิสัยคดโกงขี้ลักขี้ขโมยก็มี บางคนรูปร่างไม่สวยผิวดำยากจน แต่นิสัยซื่อสัตย์ไม่เป็นคนมือไวใจเร็วก็มี บางคนรักหนังสือขยันเรียน บางคนชอบแต่เล่น การเรียนไม่ชอบก็มี เหลือที่จะชี้แจงให้หมด นี้เพราะเหตุไร พระพุทธเจ้าท่านตอบว่า เพราะเขาทำมาต่างๆ กันจึงได้รับผลเป็นต่างๆ กัน สิ่งที่ทำ คำที่พูด ใจที่นึก ทุกๆ อย่างทั้งดีทั้งชั่วที่คนเราทำอยู่เสมอนี้ พระพุทธเจ้าท่านเรียกว่ากรรม ถ้าธรรมฝ่ายดี ก็เรียกว่ากุศลกรรม คือความดี ธรรมฝ่ายชั่ว

เรียกว่าอกุศลกรรม คือความชั่ว ถ้าจะไม่ถือว่ามีกรรมติดตัวต่างๆ กัน นำมาให้เกิด ถึงคราวเกิดก็เกิดมาเองแล้ว ทำไมจึงไม่เหมือนกันหมดเล่า จะอ้างว่าเพราะต่างเวลา ต่างภูมิประเทศกัน ก็ทำไมลูกพ่อเดียวแม่เดียวจึงมีนิสัยใจคอแตกต่างกันอีกเล่า จะแก้อีกว่าเพราะความเจริญของร่างกายพ่อแม่ต่างเวลากัน หรือการอบรมต่างกัน ก็เป็นอันถูกต้องแล้วที่จะว่า ที่ต้องต่างกันนั่นซี เพราะกรรมมีมาต่างๆ กัน จึงเหมือนกันไม่ได้โดยเด็ดขาด ลูกฝาแฝดคลอดคนละครั้งหรืออวัยวะติดกันแม้รูปพรรณสัณฐานจะคล้ายคลึง แม้นเหมือน แต่นิสัยใจคอก็คงต่างแตกต่างกันอีก ดังนี้แล พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่าความดีหรือความชั่วคนไหนทำ ก็เป็นของคนนั้น จะแบ่งแยกให้คนอื่นรับช่วย หรือจะเที่ยวไปโทษคนโน้นคนนี้ โทษผีสางเทวดาเรื่อยไป แต่ตัวเองไม่มีโทษบ้าง เช่นนี้ไม่ถูก ต้องโทษตัวเอง อยากให้ตัวดี ต้องทำดี ไม่อยากให้ตัวชั่ว อย่าทำชั่วทำแต่ความดีไว้ และกลับมานึกถึงตัวเราบ้างในเวลานี้ว่า เราอยู่ในขั้นดีหรือชั่ว ถ้าอยู่ในขั้นดี พึงรู้เถิดว่า เพราะเราเคยทำดีมาก่อนจึงได้ดี จงทำดีต่อไปเถิด ถ้าอยู่ในขั้นชั่ว พึงรู้ว่า เพราะเคยทำชั่วมาก่อน จึงไม่ดีเหมือนเขา จงรีบทำดีแก้ตัวให้มากๆต่อไป ละเลิกทำความชั่วเสีย อย่างนี้แหละพระพุทธเจ้าเรียกว่า **กัมมัสสะกะตาสัทธา** เชื่อความกระทำ ข้อที่ ๓

ถ้าใครมีความเชื่อ อยู่ในหลักของพระพุทธเจ้าทั้ง ๓ ข้อนี้แล้ว นับว่าเป็นคนดีได้แน่ เพราะจะทำอะไร คิดอะไร เขาต้องใคร่ครวญเสียก่อน ถ้าเห็นว่าจะเป็นเหตุของความชั่วช้าเลวทรามเขาจะไม่ทำ เพราะเชื่อแน่ว่า เขาจะต้องเป็นผู้ได้รับผลของความชั่วนั่นเอง เมื่อเห็นว่าเป็นเหตุของความดีความชอบเขาจึงทำ เพราะเขาอยากหาความดีใส่ตัวเขา และผลความดีก็จะสนองตัวเขาฝ่ายเดียว เขาได้รับความเดือดร้อนลำบากอะไรบ้าง เขาจะไม่เที่ยวโทษผู้อื่น เขาจะโทษตัวเขาเอง โดยเชื่อว่าคงเคยทำความไม่ดีอะไรมาก่อนแล้ว จึงไม่ได้รับความสุขสบาย เขาจะไม่ทะนงอวดดี เขาจะไม่นึกว่า ใครช่วยเขาเลย นอกจากตัวเขาเอง ทั้งจะเป็นเหตุชวนให้เขาพยายามประพฤติดียิ่งๆ ขึ้น

ตถาคตะโพธิสัทธา เชื่อความรู้ของพระพุทธเจ้า ข้อนี้ก็ตรงกับที่พวกเรานับถือว่าคำสอนของท่านดีจริง มีประโยชน์จริง แล้วนิยมประพฤติตาม ทั้งประโยชน์ก็ได้แก่ผู้ประพฤติตามจริงสมกับที่ท่านสอนไว้ได้ด้วย ถ้าเราไม่เชื่อด้วยว่าดีมีประโยชน์จริง เราก็คงไม่นิยมประพฤติตาม ถึงเวลานี้เรายังเป็นเด็ก ไม่รู้คำสอนของท่านทั่วถึงตลอด ก็จงลองดูพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยายของเราเถิด ที่ท่านเคารพนับถือพระพุทธเจ้ามาอย่างแน่นแฟ้นนมนานนั้น ท่านคงเห็นจริงมาแล้ว ถ้าไม่ดีจริง ท่านจะหลงนับถือมาเป็นนานทำไม ท่านผู้ใหญ่เช่นในหลวงของเราท่านก็

นับถือ เราเป็นคนรุ่นเล็ก เชื่อตามผู้ใหญ่ไว้ก่อน คงไม่ผิดทางเป็นแน่ ถึงครูเองก็ขอแนะนำพวกเธอให้นิยมประพฤติตามด้วยเหมือนกัน เพราะเห็นผลดีปรากฏมาแล้วมากมาย เราเชื่อต่อความรู้ของพระพุทธเจ้าได้ดี จะทำให้เรามีนิสัยเชื่อแน่นอยู่ในหลัก ๓ ข้อ ข้างต้นนั้นดียิ่งขึ้น นี่แหละเรียกว่า **ตถาคตะโพธิสัทธา** เชื่อความรู้ของท่าน ข้อที่ ๔ ฉันอธิบายเสียมากเช่นนี้ รู้สึกง่วงบ้างไหมประสงค์"

ประสงค์ "ไม่ง่วงขอรับ เพราะเป็นความรู้ที่แปลกใหม่อีกอย่างหนึ่ง"

ครู "นี่เป็นหลักจรรยาอย่างสำคัญ ที่พวกเราต้องจำไว้ หัดทำตามให้ได้เสมอ ไม่ใช่ของยากเย็น ไม่ต้องลงทุนอะไร มีแต่จะได้กำไรเป็นความดีติดตัวฝ่ายเดียว หวังว่าพวกเธอคงจำกันได้ วิเชียรลองเล่าหัวข้อในตอนที่ฉันอธิบายมานี้สู่กันฟัง เพื่อทวนความจำดูบ้าง"

วิเชียร "คุณครูอธิบายว่า พระพุทธเจ้าท่านสอนให้ทำคุณประโยชน์เพื่อไว้ภายหน้า ให้มีสัทธา-สัมปทา มีความเชื่อ และให้ควรเชื่อในหลัก ๔ อย่าง คือ

๑. **กัมมะสัทธา** เชื่อเหตุ

๒. **วิปากะสัทธา** เชื่อผล

๓. **กัมมัสสะกะตาสัทธา** เชื่อความทำ

๔. **ตถาคตะโพธิสัทธา** เชื่อความรู้ของท่าน

ผมจำได้เท่านี้ขอรับ”

ครู “ถูกดีแล้ว ใครยังจำไม่ได้ ควรจดไว้เสีย ถึงคราวสอบซ้อมจะเอาออกถามด้วย หมดเวลาจรรรยาเท่านี้”

คำถาม

๑. สัทธาสัมปทา หมายความว่าอย่างไร?

๒. พระพุทธเจ้าสอนให้เชื่ออย่างไร จึงจะถูก?

๓. พระพุทธเจ้าวางหลักให้เชื่อไว้กี่อย่าง คืออะไรบ้าง?

๔. ที่ว่ากัมมัสสะกะตาสัทธา เชื่อความทำนั้น ได้แก่อย่างไร?

๕. เราประพฤติความดี ตามคำสอนของพระพุทธเจ้าต้องลำบากยากเย็นอย่างไรบ้างไหม เพราะเหตุไร?

บทที่ ๓
สีลสัมปทา มีความประพฤติเรียบร้อย

ครู “วันก่อนได้พูดเรื่องประโยชน์ภายหน้า เพียงข้อความเชื่อเท่านั้นไม่ใช่หรือ วันนี้ จะได้พูดถึงข้อต่อไปอีก เผอิญเวลาฉันเดินมาโรงเรียน ได้พบเด็กรุ่นราวคราวเดียวกับพวกเธอ ๒ คน กำลังเอาก้อนหินขว้างนกกระจอกอยู่ริมถนน ฉันได้แวะเข้าไปห้ามเขาแล้ว จึงเลยมา เหมาะกับเรื่องที่จะพูดให้ฟังในวันนี้ด้วยทีเดียว วันนี้จะพูดถึงเรื่องความประพฤติเรียบร้อย ประพฤติอย่างไร จึงเรียกว่าความประพฤติเรียบร้อย ดรุณ”

ดรุณ “ประพฤติตัวเป็นคนอ่อนน้อม รู้จักทำความเคารพแก่บิดามารดา ครู พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระเจ้าแผ่นดิน ขอรับ”

ครู “ถูก แต่ ด.ช.ดรุณ ตอบมาแล้วหมดหรือยัง วิเชียร”

วิเชียร “ยังขอรับ เราต้องไม่ข่มเหงรังแกเขา ไม่เป็นคนมีน้ำใจดุร้าย ไม่เป็นคนขี้ขโมย พูดอะไรตามจริง ไม่โกหกใคร ไม่เล่นโกงเป็นพาลเกเร”

ครู “ถูกอีกเหมือนกัน แต่เอาเถอะไม่ต้องจาระนัยให้หมดก็ได้ เท่าที่ตอบกันมาทั้ง ๒ คนนี้ ก็พอทำให้เข้าใจได้ว่า เราต้องคิดถึงคนอื่นเขาบ้าง เราจะทำอะไรตามชอบใจ แต่ไปขัดประโยชน์ของคนอื่น หรือทำตัวของเราให้เป็นที่รังเกียจของคนอื่น เป็นคนไว้ใจของใครไม่ได้ เหล่านี้รวมเรียกว่า ความประพฤติไม่ดี ไม่เรียบร้อยทั้งนั้น เช่นเด็ก ๒ คน เอาก้อนหินขว้างนกกระจอกนั้น พวกเธอลองนึกดูบ้างซิ นกมันเป็นสัตว์อยู่ในโลกนี้จำนวนหนึ่ง มันรักชีวิตของมันเช่นเดียวกันกับเรา เด็ก ๒ คนไปข่มเหงรังแกมันเช่นนั้น เรียกว่า เห็นแต่ความสนุกส่วนตัว ทำความลำบากให้คนอื่นได้ไหม ประสงค์”

ประสงค์ “ได้ขอรับ นกมันกลัวตาย มันคงบินหนีเป็นแน่”

ครู “ข้อนั้นไม่ต้องบอก ก้อนหินไม่ทันถึงด้วยซ้ำ มันพากันบินปร๋อหนีไปหมด และจะเห็นได้อีกว่า กิริยาของเด็กเหล่านั้น ล้วนเป็นที่รังเกียจเกลียดชังของคนอื่นด้วย อย่างฉันไปพบเข้าและบอกห้ามเขา ส่อว่าฉันเกลียดกิริยาอาการของเด็กเหล่านั้นได้ไหม ดรุณ”

ดรุณ “ได้ขอรับ ถึงผมไปพบเข้า ผมก็ไม่ชอบเหมือนกัน ผมชอบเลี้ยงนกมาก”

ครู “จำเป็นจริงๆ ที่พวกเราจะต้องพยายามหัดตัวให้เป็นคนมีความประพฤติดีเรียบร้อย เพราะเราเป็นนักเรียน เราเป็นคนนับถือพระพุทธ-ศาสนา ต้องหัดเริ่มต้นแต่ให้กิริยามารยาทเรียบร้อยต่อผู้ใหญ่ มีบิดามารดา ครูอาจารย์เป็นต้นไปก่อน แล้วหัดให้เรียบร้อยตลอดไปถึงคนอื่นๆ อีกด้วย จงหัดประพฤติตัวตามหลักของพระพุทธเจ้า เป็นถูกต้องและดีกว่าอย่างอื่น ตามที่ท่านแยกไว้เป็น ๒ หัวข้อ คือ ทางกาย ๑ ทางวาจา ๑

ทางกาย ต้องมีสัมมาคารวะ รู้จักเคารพนับถือผู้ใหญ่ตามควรแก่บุคคล แก่สถานที่ ควรกราบไหว้เคารพอย่างไร ต้องเข้าใจทำให้เรียบร้อย ตามที่เขานิยมกัน เช่น ในห้องเรียน ถ้าครูใหญ่มา เราต้องยืนขึ้นคำนับ ไปพบครูตามถนน เราก็เปิดหมวกเป็นการแสดงความเคารพ ใครให้สิ่งของอะไรแก่เรา เราต้องทำความเคารพก่อนแล้วจึงรับ ผ่านวัด ผ่านโบสถ์

ต้องทำความเคารพ เข้าไปในบ้านคนอื่น เข้าไปในโบสถ์ หรือที่ทำการของรัฐบาล ต้องเปิดหมวก เพื่อแสดงกิริยาอาการเคารพต่อสถานที่ เหล่านี้เรียกว่าความประพฤติเรียบร้อยต่อบุคคลและสถานที่

ก. อย่าหัดเป็นคนใจร้าย ทุบตีข่มเหงรังแกเขา ไม่ว่าสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ ตลอดเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน หรือชอบเล่นสนุก เช่นกัดจิ้งหรีด ชนไก่ กัดปลา เล่นคะนองส่งเสียงเกรียวกราว เล่นเป็นพาลเกเรต่างๆ ต้องนึกถึงอกเขาอกเราบ้าง ควรหัดใจให้มีความเอ็นดูสงสารไว้เสมอ

ข. อย่าหัดเป็นคนมือไวใจเร็ว ขี้ลักขี้ขโมย สิ่งของเงินทองของใคร เขาก็รับเก็บรักษาสงวนหวงแหน ไม่ต้องการให้ใครมาลักฉกเอาไป และสิ่งของที่เป็นประโยชน์ทั่วๆ ไป เช่นโรงเรียน ต้นไม้ สนามหญ้าตามบริเวณโรงเรียน ไม่ควรที่เราจะทำให้เสียหาย ที่โรงเรียนก็ไม่เที่ยวขีดเขียนตามผนังตามโต๊ะเรียนให้สกปรกเสียหาย ไม่บ้วนน้ำลาย ทิ้งสิ่งโสโครกอื่นๆ ให้เกลื่อนกลาด ต้องช่วยถนอมรักษาไว้ เช่นโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งเรียน อย่านั่งโยก อย่าเปิดฝาโต๊ะจนบานพับหลุดหัก อย่าเอามีดเจาะไชโต๊ะเก้าอี้เล่น ต้นไม้ที่เขาปลูกไว้เพื่ออาศัยร่มเงาเพื่อประดับประดาให้สวยงามอย่าขึ้นปีนป่ายเล่น อย่าห้อยโหนหักก้านรานกิ่งเด็ดดึงเล่น สนามหญ้าก็เหมือนกัน อย่าวิ่งผ่าน

เล่นโดยไม่จำเป็น นี่ชักมาพอเป็นตัวอย่าง ยังมีอีกมาก ต้องค่อยเรียนค่อยรู้ไปทีละน้อย

ค. อย่าริหัดเป็นเจ้าชู้เจ้าสาว พูดเคาะพูดถากถาง แสดงกิริยาท่าทางเป็นที่ดูหมิ่นของคนอื่น เป็นทางนำความเสียหายมาสู่เรา ตลอดถึงโรงเรียน บิดามารดา ผู้ปกครอง ทั้งจะทำให้การเรียนย่อหย่อน ล้าหลังไม่ทันเพื่อน

ง. อย่าหัดให้เคยชินติดของมึนเมา เช่นบุหรี่ น้ำเมาต่างๆ ร่างกายเรามีอวัยวะพอช่วยเหลือใช้งานได้ดีแล้ว ไม่จำเป็นต้องหาของมึนเมาช่วย ของเมาชั้นแรกมักเห็นไปว่าสนุกโก้เก๋ดี ต่อไปก็ทำให้ติดละไม่ได้ เป็นทางเปลืองเงิน ต้องซื้อหามาเสมอ ทั้งของเมานั้นจะค่อยทำลายร่างกายเราให้ทรุดโทรมลงทีละน้อยๆ พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เป็นทางของความชั่วร้ายอย่างหนึ่ง เรียกว่า อบายมุข แปลว่า ทางของความชั่วช้าเลวทราม

ทางวาจา คือต้องใช้คำพูดอ่อนน้อมอ่อนหวานตามที่เขานิยมกัน ว่าเป็นวาจาสุภาพน่าฟัง น่าเชื่อถือของผู้อื่น คือ

ก. อย่าพูดโกหก ล่อลวงใคร เรื่องเป็นจริงอย่างไร ก็พูดไปตามรู้ตามเห็น อย่าหลอกลวงกลับจริงให้เป็นเท็จ ทำให้คนอื่นเสียเวลา เสียประโยชน์ การพูดปด ไม่ได้จริง นี้มีโทษมาก ในนิทานสุภาษิต เรื่องเด็กเลี้ยงแกะนั้นเป็นตัวอย่างว่าการพูดปดมีโทษอย่างมากทีเดียว

ข. อย่าพูดยุยงส่อเสียดให้เขาโกรธกันเคืองกัน รู้เรื่องของข้างหนึ่งแล้ว เห็นว่าเป็นคำนินทาใส่ร้ายกัน จงนิ่งเสีย อย่าเก็บมาบอกอีกข้างหนึ่ง จะเท่ากับเราช่วยไม่ให้เขาทะเลาะกันขึ้น บางคราวเราเจตนาดี ไม่ตั้งใจจะให้เขาทะเลาะวิวาทกัน บอกเรื่องราวตามจริง แต่กลับเป็นเหตุให้ทั้ง ๒ ฝ่ายบาดหมางกันก็มี อย่าหัดเป็นสอดรู้สอดเห็นในกิจการของใครเกินไปนัก หรือเราอยากจะหาความดีใส่ตัว ก็คอยเก็บเรื่องของคนโน้นฟ้องคนนี้ ฟ้องจริงบ้างไม่จริงบ้าง ถึงผู้ใหญ่จะชอบเรา แต่นิสัยเราไม่ดีเช่นนี้ เราคงจะดีไปไม่ได้นาน เหมือนเด็กบางคนอยากได้หน้า อยากให้ครูรัก ก็คอยจับผิดของเพื่อนช่วยกันฟ้องครู เรื่องความผิดนั้นบางทีไม่จริง เขาก็ช่วยเสริมให้จริงขึ้นบ้าง บางทีผิดเพียงเล็กน้อย เพิ่มเติมให้ผิดแรงขึ้น เช่นนี้คงมีคนเกลียดมากกว่าชอบเป็นแน่ เช่นเดียวกันเรื่องบ่างช่างยุในนิทานสุภาษิต ผลที่สุดตัวเองก็กลับลำบากเท่านั้น

ค. อย่าหัดพูดคำหยาบๆ คายๆ เราเคยพูดบ่อยๆ ฟังดูไม่ค่อยจะรู้สึกระคายหู ผู้อื่นที่เขาไม่เคยได้ยินได้ฟัง เขาจะนึกดูถูกในใจว่า แหมเด็กคนนี้ วาจากระไร ช่างหยาบคายจริงๆ ทำไมบิดามารดาจึงไม่สั่งสอนกันเสียบ้างหนอ คำหยาบต่างๆ ท่านเปรียบเหมือน เอาก้านบัวเข้าครูดแยงในรูหูของผู้ฟัง เพราะไม่ชวนใจให้ดูดดื่มตอนไหนเลย

ง. อย่าหัดพูดเพ้อเจ้อเหลวไหล ตลกคะนองจนเกินควร จะฟังเป็นชิ้นเป็นอันถือเอาสาระประโยชน์อะไรไม่ได้ เสียเวลาทั้งตนเองและผู้ฟัง ควรหัดพูดแต่เรื่องตามจริงอย่างไร พูดชักจูงสมานน้ำใจ ให้สนิทสนมรักใคร่กัน พูดถ้อยคำเพราะหู พูดแต่ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์เป็นหลักฐานเชื่อถือได้

มีความประพฤติดีเรียบร้อย ทั้งส่วนกายส่วนวาจา ตามที่ได้ชี้แจงมานี้ ย่อมได้ชื่อว่าตั้งตัวเพื่อเป็นคุณประโยชน์ในภายหน้าได้เป็นอย่างดี ประสงค์จำอะไรได้บ้าง ตามที่ครูชี้แจงมานี้ ตอบให้ฟังสักหน่อยเถอะ”

ประสงค์ “คนที่ทำประโยชน์ในภายหน้าได้ดี ต้องหัดประพฤติให้เรียบร้อยดีอย่างที่สุด ทั้งทางกาย ทางวาจา

ส่วนทางกาย ต้องอ่อนน้อมมีสัมมาคารวะ ไม่ข่มเหงเบียดเบียนเขา ไม่เป็นคนขี้ลักขี้ขโมย ไม่หัดเป็นเจ้าชู้เจ้าสาว ไม่หัดติดของมึนเมา

ส่วนทางวาจา ต้องหัดพูดถ้อยคำที่อ่อนหวานไพเราะหู ไม่พูดปด ไม่พูดยุยง

ส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบคาย ไม่พูดเหลวไหล ตลกคะนอง ไม่มีแก่นสาร”

ครู “จำได้แม่นยำดี คราวหน้าจะได้พูดถึงข้ออื่นต่อไปใหม่ วันนี้หมดเวลา”

คำถาม

๑. ประพฤติอย่างไรเรียกว่าประพฤติเรียบร้อย?

๒. หลักความประพฤติของพระพุทธเจ้ามีกี่อย่าง คืออะไรบ้าง?

๓. เราพบครูแล้วไม่ทำความเคารพ เรียกว่าเรามีความประพฤติเรียบร้อยได้ไหม เพราะเหตุไร?

๔. คนพูดคำหยาบคาย แสลงหูคนฟัง ท่านเปรียบเหมือนอะไรแยงหู?

๕. ความประพฤติเรียบร้อย ทำไมจึงเป็นประโยชน์ในภายหน้าได้?

บทที่ ๔
จาคะสัมปทา มีการเฉลี่ยแบ่งปัน

ครู "วันนี้จะพูดถึงเรื่องการแบ่งปันให้ฟังต่อไป ควรรู้เสียก่อนว่า คนเราเพียงแต่มีความประพฤติเรียบร้อยก็นับว่า มีความดีส่วนตัว ยังไม่เป็นการชักจูงใจผู้อื่น ให้มาสนิทสนมกับตัวแน่นหนาเพียงพอ ซึ่งเป็นการอุดหนุนช่วยเหลือกัน พระพุทธเจ้าต้องการให้ผูกไมตรีกันไว้ เฉลี่ยแบ่งปันช่วยเหลือกันตามสามารถ จะได้รักใคร่เอ็นดูกันต่อกัน จึงตรัสการเฉลี่ยแบ่งปันไว้เป็นข้อที่ ๓ สำหรับหัดประพฤติ เพื่อยึดผูกน้ำใจซึ่งกันและกัน การเฉลี่ยแบ่งปัน เรียกตามภาษาของพระพุทธเจ้าท่านว่ากระไร ประสงค์"

ประสงค์ "เรียก จาคะสัมปทา ขอรับ"

ครู "เก่ง จำได้แม่นยำดี **จาคะสัมปทา** หมายว่า **ให้มีการเฉลี่ยแบ่งปัน เจือจานแก่ผู้อื่น** เป็นอันว่าเรามีอะไร ใครมาขอเป็นต้องให้หมดอย่างนั้นหรือ วิเชียร"

วิเชียร “ไม่ใช่อย่างนั้นขอรับ ต้องเลือกให้แก่ผู้ที่สมควร และพอกำลังที่เราจะให้ได้ ถ้าขืนให้คนอื่นหมด เราก็อดแย่เท่านั้น”

ครู “เอาเถอะ เรามาพูดถึงตอนต้นให้เข้าใจกันเสีย ก่อนว่า การแบ่งปันหรือไม่เป็นคนตระหนี่ถี่ถ้วน นี้ดีแน่ละหรือ”

ดรุณ “ดีแน่ ขอรับ”

ครู “ดีอย่างไร วิเชียรลองอธิบาย”

วิเชียร “คุณครูโปรดอธิบายเถิดขอรับ ผมยังไม่เข้าใจดี”

ครู “ถ้าเราได้รับความช่วยเหลือจากใคร จะเป็นของเล็กน้อยหรือกิจธุระนิดหน่อย เราก็มักนึกชมเขาว่า แหมช่างมีกะใจช่วย นี่เป็นการผ่อนน้ำใจดีเข้าหากันแล้วไม่ใช่หรือ ส่วนเขาต้องเป็นคนมีน้ำใจกว้างขวาง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อยู่แล้ว เขาจึงช่วยได้เช่นนั้น เมื่อเรานึกชมนึกชอบ ก็ชวนให้อยากรู้จักติดต่อหรือคอยช่วยเหลือตอบแทนเขาบ้าง ถึงจะยังไม่ได้ตอบแทนหรือรู้จักกันในระหว่างนั้น เชื่อว่าต่างคงมีน้ำใจมุ่งความดีต่อกันอยู่เสมอ คงไม่มีมุ่งร้ายหมายขวัญเลย เท่านี้ก็นับว่าดีตอนหนึ่งแล้ว คือมีแต่ทางชอบพอ ไม่

โกรธเกลียดกัน ยิ่งได้ติดต่อคุ้นเคยเห็นอกเห็นใจกันมากขึ้น กลับจะสนิทสนมกลมเกลียว ไม่ใช่ญาติก็เหมือนญาติ หรือที่เป็นญาติกันอยู่ก่อนแล้วก็จะนับว่าเป็นญาติ ๒ ชั้นทีเดียว คนเราทั้งหมดนึกเบิกบานอยู่แต่ความรักใคร่คิดถึงกันเสมอ ไม่นึกว่ามีใครจะมาปองร้ายทำอันตราย เช่นนี้ ก็เป็นความสุขสบายหาได้ไม่ง่ายนัก ดังนี้ พอเข้าใจได้บ้างหรือยัง วิเชียร”

วิเชียร “พอเข้าใจบ้าง ขอรับ”

ครู “ฉันจะชักตัวอย่างให้ดู อย่างเธอเผอิญขาดสมุดทำเลขไป จะซื้อใหม่ก็ไม่ทัน ด.ช.ประสงค์ มีเหลือหลายเล่ม เห็นเธอไม่มี จึงส่งให้ใช้เล่ม ๑ เธอจะนึกเกลียดหรือนึกรัก ด.ช.ประสงค์”

วิเชียร “นึกรัก ขอรับ”

ครู “นี่ก็เพราะ ด.ช.ประสงค์ มีใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือเธอไม่ใช่หรือ และเธอคงนึกอยากตอบแทน ด.ช.ประสงค์ ต่อไปบ้างเป็นแน่ อย่างนี้แหละการเฉลี่ยแบ่งปันช่วยเหลืออุดหนุนกัน ตามกำลัง เป็นเครื่องชวนให้รักใคร่ชอบพอกัน ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ไม่ว่าใครหรือหมู่คณะ บ้านเมือง

ประเทศชาติ ถ้าคอยมุ่งช่วยเหลือกันด้วยน้ำใจดีแล้ว จะทะเลาะวิวาทกันได้เชียวหรือ พระพุทธเจ้าท่านรับรองว่า คนที่ให้เป็นผู้ผูกไมตรีไว้ได้เช่นนี้ อนึ่ง ที่ต่างคนต่างมีนิสัยเป็นผู้ยอมเสียสละได้ ไม่ตระหนี่ คิดเห็นคุณประโยชน์ของคนหมู่มาก ยิ่งกว่าเฉพาะตัวคนเดียว เห็นประโยชน์ส่วนใหญ่มากกว่าประโยชน์ส่วนน้อย คนเดียวลำบากเดือดร้อนบ้าง แต่ได้ประโยชน์แก่คนหมู่มาก เช่นเราเล่นกีฬา ยอมอดทนเหนื่อยยากต่างๆ เพื่อหวังให้โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นต้น ดังนี้ ก็เรียกว่าเรายอมเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเราคนเดียว เพื่อแลกกับประโยชน์ของโรงเรียน ควรนิยมกระทำโดยเต็มใจ หรือเราเป็นลูกเสือ ยอมฝ่าอันตรายต่างๆ เข้าช่วยเจ้าหน้าที่รักษาความสงบสุขของพลเมือง ดังนี้ ก็เรียกว่าเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนใหญ่ เราควรเต็มใจยอมสละแล้วกระทำหน้าที่จนเต็มกำลัง การยอมเสียสละนี่แหละ เป็นต้นเค้าที่จะช่วยให้มีน้ำใจกว้างขวาง อุดหนุนเฉลี่ยแบ่งปันสามัคคีกลมเกลียวกันตามควร ไม่นั่งนิ่งดูดายใจจืด ถ้ายอมเสียสละไม่ได้ เห็นประโยชน์ส่วนตัวเกินไป ก็คือคนใจดำใจจืดนั่นเอง

สิ่งที่เราจะยอมเสียสละให้ ท่านแยกเป็น ๒ คือ เป็นสิ่งของ เช่น ขนม สมุด ดินสอ เสื้อผ้า เป็นต้น อย่าง ๑ เป็นคำตักเตือนอย่าง ๑

จำพวกสิ่งของ ก็ต้องเหมาะสมแก่ผู้รับ จะใช้เป็นประโยชน์ในทางดีได้ ไม่ใช่เครื่องมือโจรกรรม หรือเครื่องประหารอย่างอื่นๆ เช่นจะให้แว่นตาแก่คนตาบอดก็ไม่เป็นประโยชน์ จะให้ปืนแก่ผู้ร้ายก็ผิด นอกจากสิ่งของที่เรามีอยู่แล้ว ยังหมายความตลอดถึงเอากำลังกายของเราเข้าช่วยเหลือเขา อย่างลูกเสือทำงานในวันลูกเสือ ช่วยคนแก่หิวสิ่งของขึ้นรถ ช่วยคนเป็นลม ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจจับผู้ร้าย เป็นต้น ก็นับว่าช่วยเหลืออุดหนุนได้เหมือนกัน

คำตักเตือน หมายถึงช่วยแนะนำให้เขารู้สึกในสิ่งที่ถูก เช่นเพื่อนนักเรียนจะหนีโรงเรียน เราช่วยแนะนำชักพาจนกลับมาเรียนได้ ช่วยบอกทางหรือสถานที่แก่ผู้ต้องการจะรู้จัก ตลอดจนการต้อนรับ เจรจา ปราศรัย ด้วยคำพูดที่อ่อนหวาน นับเข้าในส่วนคำตักเตือนนี้ด้วยเหมือนกัน

เหตุนี้ การเฉลี่ยแบ่งปันพระพุทธเจ้า จึงตรัสว่า เป็นหลักเพื่อประโยชน์ในภายหน้าไว้อีกข้อหนึ่ง ดรุณ ลองเล่าทวนมาให้ฟัง ตามที่อธิบายมาแล้วนี้”

ดรุณ “การช่วยเหลืออุดหนุนกัน เป็นการเฉลี่ยความสุขสบายแก่ผู้อื่น พระพุทธเจ้าท่านเรียกว่า จาคะสัมปทา สมควรที่คนมุ่งทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ตัว ในเวลาภายหน้า จะต้องพยายาม

หัดกระทำด้วย ช่วยเหลือทางสิ่งของเครื่องใช้ ของกินเป็นต้น อย่างหนึ่ง ทางคำตักเตือน อย่างหนึ่ง”

ครู “เอาละ นับว่าจำได้พอใช้ หมดเวลาสำหรับวันนี้แล้ว”

คำถาม

๑. มีการเฉลี่ยแบ่งปัน พระพุทธเจ้าท่านเรียกตามภาษาของท่านว่าอะไร?
๒. การเฉลี่ยแบ่งปันสิ่งของช่วยเหลือผู้อื่นบ้าง เป็นความดีอย่างไร?
๓. สิ่งที่เราควรแบ่งปันให้ ท่านแยกไว้เป็นกี่อย่างอะไรบ้าง?
๔. ทำอย่างไรที่เรียกว่า เราอุดหนุนผู้อื่นทางวาจา?
๕. เราช่วยคนเป็นลม จัดว่าเราช่วยเหลือผู้อื่นทางไหน?

บทที่ ๕
ปัญญาสัมปะทา มีความฉลาด

ครู “วันนี้ ฉันจะพูดถึงเรื่องอะไร ใครรู้บ้าง ประสงค์”

ประสงค์ “เรื่องจรรยาอีก ขอรับ”

ครู “ถูกละเรื่องจรรยา แต่จะพูดในข้อไหนเล่า ดรุณ”

ดรุณ “ข้อว่าประโยชน์ภายหน้า ขอรับ”

ครู “ถูกอีกเหมือนกัน แต่เรื่องประโยชน์ภายหน้านี้ ฉันได้พูดแล้วไม่ใช่หรือ ที่ถามก็เพื่อทวนว่า ได้พูดให้ฟังมาแล้วกี่ข้อ จะพูดถึงข้ออะไรต่อไปอีกเท่านั้น วิเชียรตอบให้ถูกตรงทีเดียวไม่ได้หรือ”

วิเชียร “คุณครูจะพูดในวันนี้ คงเป็นข้อสุดท้าย คือ ความฉลาด ขอรับ เพราะคุณครูได้อธิบาย ความเชื่อ ความประพฤติเรียบร้อย ความเฉลี่ยแบ่งปัน มา ๓ ข้อแล้ว”

ครู “ถูกตรงทีเดียว วันนี้จะอธิบายเป็นข้อสุดท้ายของประโยชน์ภายหน้า คือ ปัญญาสัมปะทา มีความฉลาด คอยตั้งใจฟังให้ดี

ลำพังคนที่มีความเชื่อถูกทางดีแล้ว เท่านั้นยังไม่พอ พระพุทธเจ้าจึงตรัสให้มีความ

ประพฤติเรียบร้อย มีการเฉลี่ยแบ่งปันเพิ่มขึ้น อีก เท่านี้ยังนับว่าไม่พออีก จึงต้องเพิ่มข้อความ ฉลาดเป็นข้อสุดท้ายเข้าอีกด้วย อันที่จริงก็ต้อง อาศัยกัน คนจะเชื่อได้ถูกทางก็ต้องอาศัยความ ฉลาดเข้ามาช่วยได้ด้วย มิฉะนั้นก็เป็นเชื่อตาม ถือตามเขาไป

ความฉลาด คืออย่างไรนั้น ดูเหมือน เกือบจะไม่ต้องอธิบาย เพราะใครๆ ก็อยากเป็น คนฉลาดๆ ย่อมเข้าใจทำประโยชน์ใส่ตัวได้ สะดวกดี และง่ายกว่าคนโง่มาก ฟังอะไรก็ เข้าใจง่าย จำอะไรก็ได้เร็ว ไม่ลืมง่าย เล่นอะไร ก็มักชนะบ่อยๆ คนโง่ คนเซ่อ ย่อมแพ้เปรียบ คนฉลาดทุกท่าทาง ใครไม่อยากฉลาด อยาก เป็นคนโง่บ้าง”

ประสงค์ “ผมไม่อยากเป็นคนโง่ ขอรับ”

ดรุณ “ผมอยากเป็นคนฉลาด ขอรับ”

ครู “พวกเธอนักเรียน ฉันก็พอจะพูดได้ว่า อยาก เป็นคนฉลาดด้วยกันทั้งนั้น จึงได้มาเข้า โรงเรียนหัดอ่านหัดเขียน จงดูซิ คนที่อ่าน หนังสือไม่ออกเป็นอย่างไรบ้าง ล้วนแต่แพ้

เปรียบเขาอยู่เสมอมิใช่หรือ จำไว้เถิด การเรียนหนังสือในโรงเรียนนี้ เป็นหนทางหัดให้เราเป็นคนฉลาด ได้อย่างสำคัญอย่างดีที่สุด อย่ามัวเล่นมัวขี้เกียจเสียนะ

คนที่มาเรียนหนังสือ อยากเป็นคนฉลาดจริงๆ ต้องเป็นคนตาดูหูฟัง อย่าต้องให้ครูคอยแนะนำเสมอไปนัก เราเป็นคนเรียนต้องหัดเรียน หัดจำทั่วไปหมด พบเห็นอะไรได้ยินได้ฟังอะไร ต้องจำไว้ ที่ดีถือเป็นตัวอย่างหัดตัวเราทำให้ได้บ้าง ที่ชั่วไม่ดีอย่าทำตาม ต้องหัดประพฤติตามหลักของการเรียน ดังที่มีติดอยู่ในใบประกาศนียบัตรว่า **สุ. จิ. ปุ. ลิ.** นั้นให้ได้เสมอ ใครทำตามองค์ ๔ นี้ได้ จะเป็นคนฉลาดสมประสงค์ องค์ ๔ นี้ เรียกว่าหัวข้อที่ทำให้คนฉลาด

สุ. หมายการหมั่นสดับตรับฟัง วิชาความรู้ที่มีประโยชน์ทั่วไป ตลอดจนการหมั่นอ่านบทเรียนทุกอย่างในตารางสอน ต้องหมั่นอ่านหมั่นฟังครูอธิบาย ให้เข้าใจชัดเจนทุกอย่าง อ่านทบทวนให้ทั่วทุกๆ วิชา จนจำได้ขึ้นใจ

จิ. ไม่ใช่ฟัง ไม่ใช่อ่านเฉยๆ ต้องใช้ความคิดใคร่ครวญดูตามไปด้วย ว่าจะจริงตามตำราหรือไม่ เราเข้าใจตรงกับตำราหรือยัง คิดเทียบเคียงกับตำรานอกออกไปบ้าง จะช่วยให้ความรู้เรากว้างขวาง เมื่อเข้าใจและจำได้แม่นยำ ถูกต้องแล้วถึงทิ้งไว้นานๆ ก็ไม่ลืม

ปุ. ถ้าข้อไรตรงไหน เรายังไม่เข้าใจดี ชักสงสัยอยู่ อย่าเก็บเฉยไว้ ต้องนำมาซักถามครู หรือผู้ที่เขามีความรู้ดีกว่า จนได้ความเข้าใจดีทุกข้อ ถ้าเราขืนเก็บข้อสงสัยติดใจอยู่บ่อยๆ ก็เท่ากับเราโง่ลงทุกที คนที่ฉลาดเขามักไม่ค่อยสงสัยอะไร เพราะเขาใคร่ครวญไต่ถามมาเสียก่อนพอแล้ว

ลิ. ถ้าข้อไรเกรงจะลืม หรือยังจำได้ไม่แม่นยำชำนาญ ต้องใช้วิธีจดลอกคัดไว้ในสมุดบันทึก ไม่ใช่จดไว้เฉยๆ เท่านั้น ที่จดไว้ก็เพราะเรายังจำไม่ได้ ต้องหมั่นเปิดพลิกดูให้จำได้แม่นยำ ที่จดเป็นเพียงเหมือนผู้ช่วยกันลืมเท่านั้น เราต้องจำที่จดนั้นให้ได้ไว้เหมือนกัน หมั่นอ่านที่จดไว้ ก็คือเรามี สุ. การสดับในข้อต้นนั่นเอง

ใครที่ว่าอยากเป็นคนฉลาด ไม่อยากเป็นคนโง่น่ะ ทำตามหลัก ๔ ข้อนี้ได้ดีหรือยัง ประสงค์"

ประสงค์ "ยังไม่ดีขอรับ ทำได้บางข้อ และไม่ค่อยได้ทำเสมอไปด้วย"

ครู "อย่างนี้มิไม่สมกับใจอยากหรือ ใจอยากฉลาด แต่ไม่ทำอย่างฉลาด ก็เท่ากับไม่อยากฉลาด อยากโง่เท่านั้นเอง ใช่ไหม ดรุณ"

ดรุณ "ใช่ขอรับ ผมจะต้องลองพยายามทำให้ได้สมอยากจนได้"

ครู “เธออยากเป็นคนฉลาดนั้น เห็นความฉลาดดีอย่างไร ดรุณ”

ดรุณ “ดีมากขอรับ จะเล่นอะไรก็มักเก่ง เรียนก็มักดีกว่าเพื่อน เพราะรู้ดีกว่า เช่นครูให้ทำเลข ๔ ข้อ คนไม่ฉลาดจะทำได้ถูกอย่างมากก็เพียง ๒ ข้อ คนฉลาดมักทำได้ถูกหมด ได้คะแนนมากกว่ากัน หรือคนโง่ทำอะไรผิดๆ พลาดๆ มักถูกครูดุ ครูทำโทษบ่อยๆ คนฉลาดเขาทำอะไรไม่ค่อยผิด ไม่ต้องถูกครูทำโทษ เพราะเข้าใจว่าอะไรผิด อะไรถูกแล้ว เขาก็เลือกทำแต่ที่ถูกที่ดี”

ครู “เก่งขึ้นมากนะเธอ ถูกตามที่เธอตอบแล้ว ที่ลองทวนความจำว่า ข้อที่ฉันอธิบายให้ฟังวันนี้ มีเรื่องเป็นอย่างไรบ้าง ประสงค์”

ประสงค์ “คุณครูพูดถึงเรื่องความฉลาด” คนจะฉลาดได้ต้องอาศัยการเรียนทั่วไป ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมเรียกว่า ต้องเป็นคนตาดูหูฟังในเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ ตามหัวข้อ ๔ อย่างนี้ คือ

สุ. การสดับตรับฟัง

จิ. คิดนึกตรึกตรอง

ปุ. ไต่ถาม

ลิ. จดลอกคัดไว้

ครู “ดีขึ้นมากประสงค์ เกือบจะนับว่าฉลาดสมอยากได้แล้ว พยายามต่ออีกสักหน่อยจะดียิ่งขึ้น พักไว้เท่านี้ก่อน”

คำถาม

๑. คนจะเชื่ออะไรได้ถูกทาง ต้องอาศัยมีความฉลาดด้วยหรือไม่ เหตุไร?

๒. คนฉลาดดีอย่างไรบ้าง?

๓. นักเรียนถือว่าได้ความรู้เฉพาะแต่ในห้องเรียนเท่านั้น ถูกหรือไม่?

๔. หลักของการเรียนมี ๔ อย่าง อะไรบ้าง?

๕. ปุ. หมายความว่าอย่างไร?

บทที่ ๖
คำท้ายเรื่อง

วิเชียร "วันนี้ คุณครูจะอธิบายอะไรอีกขอรับ เรื่องประโยชน์ภายหน้าหมดแล้วไม่ใช่หรือ"

ครู "วันนี้จะขอพูดเรื่องประโยชน์ภายหน้า โดยรวบรัดอีกเล็กน้อย เท่ากับสอบซ้อมความจดจำของพวกเธอไปด้วย ในหัวข้อของประโยชน์ภายหน้า ๔ ข้อนั้น ถ้าเราทำได้แต่บางข้อ บางข้อทำไม่ได้ จะเรียกว่า เป็นคุณให้เกิดผลประโยชน์ต่อไปภายหน้าได้หรือไม่"

วิเชียร "หัวข้อทั้ง ๔ แต่ละข้อล้วนดีด้วยกันทั้งนั้น เมื่อรวมกันเข้าทั้ง ๔ ก็ยิ่งดีมาก ผมเข้าใจว่าพระพุทธเจ้าคงมีพระประสงค์ให้คนประพฤติตามได้ครบทั้ง ๔ จึงจะเรียกว่าประโยชน์ภายหน้า แต่เมื่อทำได้แต่บางข้อ ก็ยังดีกว่าคนที่ไม่ทำเสียเลย เพราะยังมีดีติดตัวบ้าง"

ครู "ต้องเป็นเช่นนั้น หมายความว่าต้องมีนิสัยพร้อมด้วยคุณ ๔ ข้อนั้นบริบูรณ์จริง คุณ ๔ ข้อนั้น นึกใคร่ครวญดูแล้วจะเห็นว่า เกี่ยวเนื่อง

กันจริงๆ คิดดูซิ คนที่มีความเชื่อไขว้เขวไม่ถูกทาง จะหาความประพฤติเรียบร้อยได้ยาก ถึงความประพฤติเรียบร้อยดี ก็คงไม่ยอมเฉลี่ยแบ่งปันช่วยเหลือใคร ถือว่าตัวเองมั่งมีร่ำรวยแล้ว ใครจะเป็นอย่างไร ยากจนค้นแค้นอย่างไร ก็ชั่งใคร คนอย่างนี้เราจะเรียกว่าเขาฉลาดได้หรือ ถึงจะฉลาดก็ต้องแถมว่าฉลาดแกมโกงด้วย คนฉลาดแกมโกง ใครชอบบ้างไหม”

ดรุณ “ผมไม่ชอบเลย”

ครู “ถูกละใครๆ คงไม่ชอบทั้งนั้น แต่ทำไมเขายังขืนประพฤติเช่นนั้นอยู่อีกเล่า เขาไม่รู้ตัวหรือประสงค์”

ประสงค์ “คงไม่รู้ตัว ขอรับ”

ครู “ที่ว่าไม่รู้ตัวนั้น คือรู้ทุกอย่างที่ตัวทำอะไรลงไปแต่ไม่รู้ว่าเป็นทางผิด เข้าใจเสียว่าถูก ว่าดีแล้ว เช่นคนอยู่บ้านตามริมถนน ทำขวดแก้วแตกในบ้าน ก็เก็บออกมาโยนทิ้งไว้บนถนนหนทาง นี่เขารู้ตัวว่าทำขวดแก้วแตก ของแตกเขาไม่ต้องการ จึงเก็บออกมาทิ้งไป แต่เขาไม่รู้ต่อไปอีกว่า แก้วแตกที่เขาทิ้งนั้น อาจบาดผู้คนที่เดิน

ไปมา ทำให้เป็นอันตรายได้ เขาถือแต่เพียงพ้นบ้านเขาเท่านั้นเป็นพอ เชื่อมั่นอยู่ในใจเสียเช่นนี้ จึงยากที่จะให้ความประพฤติอย่างอื่นๆ ดีถูกต้องได้ นี่เราจะเห็นได้ทีเดียวว่า ความเชื่อข้อต้นของพระพุทธเจ้า ท่านกำหนดไว้สำคัญมากทีเดียว เชื่อไม่ถูกทางแล้ว จะพลอยทำอย่างอื่นๆ เขวผิดไปด้วย เชื่อถูกทางดีแล้ว ย่อมไว้ใจได้ว่า ทำอะไรต่อไปคงถูกต้อง เป็นคุณเป็นประโยชน์ดีมากกว่าเสียหาย

คนจะเชื่อได้ถูกทางดีต้องอาศัยความฉลาด เคยเล่าเรียนศึกษามาก่อนบ้าง จึงจะช่วยให้มีความประพฤติดีเรียบร้อย น้ำใจกว้างขวางช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลัง มินิ่งดูดายใจจืด คนเช่นนี้เราควรเชื่อถือนิยมทำตามเถิด เพราะเขาจะเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่อย่างไร ก็เชื่อว่าเขาถือประโยชน์ใส่ตัวเขาได้แล้ว เวลาเดี๋ยวนี้เขาก็ดี อยู่ต่อไปภายหน้าเขาก็คงดีอีก เป็นอันว่าเขาตั้งตัวถูกตามลักษณะประโยชน์ภายหน้าของพระพุทธเจ้า สมควรที่สุดที่พวกเธอจะจำไว้เป็นตัวอย่างประพฤติตามให้ได้ทุกคน รับรองได้ไหมประสงค์ ว่าเธอจะประพฤติตามหัวข้อทั้ง ๔ ของพระพุทธเจ้า ที่ครูได้อธิบายมาแล้ว”

ประสงค์ “ยังรับรองแน่นอนไม่ได้ขอรับ เพราะผมยังเป็นเด็กอยู่”

ครู “ได้พูดกันมาแต่ต้นแล้วไม่ใช่หรือ ว่าเราเป็นเด็กทำตามประสาของเรา ก็ใช้ได้เหมือนกัน จะมัว

รอให้โตเป็นผู้ใหญ่เสียก่อน จึงจะทำได้นั้น เข้าใจผิดมากทีเดียว จะทำให้เสียเวลา ปล่อยอายุให้ล่วงเลยไปเสียเปล่า เราเป็นเด็กมาเรียนหนังสือ นี่ก็เพราะเราเชื่อว่าดี มีคุณแก่เราเอง หรือเชื่อตามบิดามารดา ผู้ปกครองชักนำ นับว่าตั้งตัวอยู่ในข้อต้น คือความเชื่อแล้วไม่ใช่หรือ เรียนหนังสือย่อมมีวิชากำหนดไว้หลายอย่าง เพราะต้องการฝึกหัดอบรม ให้เป็นคนมีความรู้มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เห็นแก่ตัวจนเกินไป หัดให้เป็นคนมีน้ำใจกว้างขวาง ยอมเสียสละเพื่อทำคุณประโยชน์แก่ผู้อื่นบ้าง นี่ก็เชื่อว่าเราตั้งตัวอยู่ในข้อ ๒ คือความประพฤติเรียบร้อย ข้อ ๓ คือเฉลี่ยแบ่งปันช่วยเหลือ ทั้งความเฉลียวฉลาดจะเกิดมีแก่เรา เพราะได้เรียนรู้วิชามากทวีขึ้น และจะค่อยเฉียบแหลมว่องไวยิ่งขึ้นต่อไปอีกทุกที เป็นเครื่องช่วยให้เราเชื่อมั่นว่า วิชาความรู้ที่เราเรียนอยู่นี้ เป็นการถูกต้องแล้วไม่ผิดพลาด จะได้ตั้งหน้าขยันหมั่นเรียนให้ได้มากขึ้นต่อไป นี่ก็คือเป็นความกระทำตรงกับข้อที่ ๔ คือความฉลาด ครบตามคำสอนของพระพุทธเจ้าโดยตรงทีเดียว

ตามที่ชี้แจงมานี้ จะเห็นได้ว่า การที่จะอบรมตัวให้เป็นคนดีอยู่ในหลักประโยชน์ภายหน้า สมตามลักษณะที่พระพุทธเจ้าเทศน์สอนไว้นั้น ไม่จำเป็นต้องรอเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ความจริงเราสามารถทำได้โดยครบถ้วน แต่เวลาที่ยังเป็นเด็กอยู่นี้ ได้ดีทีเดียว

ข้อที่ท่านเรียกว่า ประโยชน์ภายหน้านั้นไม่ได้หมายว่าจะได้รับประโยชน์ต่อเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เท่านั้น ใครจะทำเมื่อใด ก็ได้รับผลติดต่อเมื่อนั้นทีเดียวไม่ขาดตอน เช่นเราตระเตรียมเริ่มทำแต่ยังกำลังเป็นเด็ก ก็จะได้ชื่อว่าเด็กดี เมื่อยังเป็นเด็กอยู่ได้ชื่อว่าเด็กดีแล้ว ถึงโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ก็คงเป็นผู้ใหญ่ที่ดีอีก คนที่อยากได้รับความสุขสบาย ก็ต้องรีบหัดประพฤติตัวให้ได้ตรงตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ดังที่ชี้แจงมาจึงจะได้รับความสุขสบาย ตั้งตัวได้ตามสมควร เพราะท่านวางเป็นหลักเกณฑ์ไว้ดีเรียบร้อยแล้ว เราอยากดี อยากสบาย แต่ไม่ทำตามข้อที่ท่านสอน ไพล่ไปทำอย่างอื่น ซึ่งมักเป็นความเสียหายเลวทราม หรือทำอย่างอ่อนแอ จะได้รับความสุขสบายสมใจอยากได้อย่างไร ถึงจะยังประพฤติไม่ได้เต็มที่ทุกข้อตามที่ท่านสอนไว้ แต่ค่อยหัดค่อยทำไปครั้งละเล็กคราวละน้อยไม่ท้อถอยเกียจคร้านเสีย ไม่ช้าก็คงดี มีคุณประโยชน์แก่ตัวเต็มที่ได้

การที่พวกเธอมาเรียนวิชาความรู้เช่นนี้ นับว่าทำตัวถูกต้อง ตามคำสอนของท่าน ครบทั้ง ๔ ข้อแล้ว ควรได้รับยกย่องว่าเป็นเด็กดีได้ ควรจะพยายามให้ดียิ่งขึ้นติดต่อไปตลอดถึงเป็นผู้ใหญ่ ถึงคราวเป็นพ่อเป็นแม่คน จะได้ตั้งตัวสมเป็นผู้ใหญ่ น่าเคารพนับถือ วิชาความรู้ที่เราเรียนนี้ ตามปกติ

ยังไม่เกิดเหตุขัดข้องอะไรขึ้น ดูเหมือนวิชาความรู้ที่เรียนมานั้นไม่ได้ทำประโยชน์อะไรให้เลย แต่พอมีเรื่องขัดข้องเกิดขึ้นเราจัดการแก้ไขให้เสร็จสิ้นเรียบร้อยไปได้ นั่นแหละ คือความรู้ของเราช่วยเราทีเดียว

ขอพวกเธอทุกคนจงอุตสาหะพยายามรีบเล่าเรียนให้ได้วิชาความรู้จริงๆ ประจำติดตัวไว้เสียแต่เวลานี้ทีเดียว ไม่ต้องคอยห่วงข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไรดอก เพราะทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว จะกลับเปลี่ยนกันไม่ได้โดยเด็ดขาด

จงจำหลักหัวข้อของพระพุทธเจ้าท่านไว้ประจำใจว่า คนที่อยากได้รับความสุขสบายมั่นคงร่ำรวยตั้งตัวเป็นคนดีต่อไปในกาลภายหน้า ต้องพยายามหัดตัวเสียแต่เวลานี้ให้เป็นคนมีนิสัยดังนี้

๑. **สัทธาสัมปะทา** มีความเชื่อ
๒. **สีละสัมปะทา** มีความประพฤติเรียบร้อย
๓. **จาคะสัมปะทา** มีการเฉลี่ยแบ่งปัน
๔. **ปัญญาสัมปะทา** มีความฉลาด

คำถาม

๑. เรื่องประโยชน์ภายหน้า เราประพฤติได้แต่บางข้อ จะนับว่าเต็มที่ได้หรือยัง เพราะเหตุไร?

๒. ต้องอาศัยอะไรบ้าง จึงจะนับว่าเชื่อถูกทางดี?

๓. คนทิ้งเศษแก้วแตกออกมากลางถนนหนทางดีหรือไม่ดีอย่างไร?

๔. ข้อจรรยาที่เราเคยเรียน ตรงกับประโยชน์ภายหน้าข้อไหนบ้าง?

๕. อยากเป็นคนมีความสุขสบาย ควรหัดนิสัยอย่างไรบ้าง?

พระธรรมโสภณ

(ฟื้น ปาสาทิโก)

ผู้แรกเริ่มตั้งนิธิเผยแผ่พุทธธรรม

ซึ่งได้ถึงมรณกรรมแล้ว

ขอจงประสพวิมุตติสุขในสุคติสถาน

ทุกเมื่อ

นิธิเผยแผ่พุทธธรรม

นิธินี้เป็นของวัดราชบพิธ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ๑๐ มกราคม ๒๔๙๘ ด้วยทุนบริจาคของท่านผู้มีศรัทธา ตั้งขึ้นด้วยความมุ่งหมายจะใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากนิธินี้เผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นสาระสำคัญ และแบ่งใช้ในการกุศลอย่างอื่นบ้าง คือ ประโยชน์ที่ได้จากนิธินี้ จักได้แบ่งใช้ดังนี้ คือ

๑. *เจ็ดสิบห้าในร้อย ใช้ในกิจการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและกิจการของนิธินี้*

๒. *ยี่สิบในร้อย ส่งเข้าสมทบดอกผลแห่งนิธิบำรุงภิกษุสามเณรด้วยปัจจัยสี่*

๓. *ห้าในร้อยสะสมไว้ช่วยเหลือผู้ที่สมควรได้รับการช่วยเหลือ*

ทรัพย์มีจำนวนตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาทขึ้นไป ที่ท่านผู้มีศรัทธาบริจาคเข้าเป็นทุนนอนของนิธินี้ โดยจะบริจาคคราวเดียวหรือหลายคราวก็ได้ จะได้จัดเป็นทุนมีชื่อต่างประจำอยู่ในนิธินี้ ตามความประสงค์ของท่านผู้บริจาค

นิธิ เผยแผ่พุทธธรรม

ผู้บริจาคสมทบนิธิเผยแผ่พุทธธรรม เป็นรายย่อย รับมาแต่ต้นเป็นเงิน๒๐๐ บาท (สองร้อยบาทถ้วน)

ประเภทตั้งทุน

๐. ทุน *"ส่วนรวม"*	ทุนเดิม	๑๘,๔๗๕	บาท
๑. ทุน *"สงกรานต์ ฉายา"*	ทุนเดิม	๘,๙๖๖	บาท
๒. ทุน *"บุณยโฆษณ"*	ทุนเดิม	๑๒,๔๙๔	บาท
๓. ทุน *"พร้อม ชูโต"*	ทุนเดิม	๗,๔๐๗	บาท
๔. ทุน *"ทุนทุสวัสดิ์"*	ทุนเดิม	๓,๐๐๐	บาท
๕. ทุน *"สุนีรัตน์ เตลาน"*	ทุนเดิม	๑,๕๐๐	บาท
๖. ทุน *"สุวิกรม"*	ทุนเดิม	๙๐๐	บาท
๗. ทุน *"โรจนนิมิต"*	ทุนเดิม	๙,๑๐๐	บาท
๘. ทุน *"หลวงแสวงสวัสดิการ"*	ทุนเดิม	๕๐๐	บาท
๙. ทุน *"สโมสรนายทหารสำรอง"*	ทุนเดิม	๑,๒๐๐	บาท
๑๐. ทุน *"นวกภิกษุ ๒๕๐๐"*	ทุนเดิม	๙๐๐	บาท
๑๑. ทุน *"นันทกิจ"*	ทุนเดิม	๙,๖๐๐	บาท

๑๒. ทุน *"นางสาวศุภา สิริกาญจน"* ทุนเดิม ๗๔,๖๕๐ บาท

ปี ๒๕๕๓ คุณเกริกศักดิ์ สิริกาญจน สมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๗๕,๖๕๐ บาท

๑๓. ทุน *"นครประศาสน์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๑๔. ทุน *"สริต มาแจ้ง"* ทุนเดิม ๑,๑๐๐ บาท

๑๕. ทุน *"ไปล่ กันกำไร"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท

๑๖. ทุน *"สิน ฉิ่นโภคะ"* ทุนเดิม ๑,๓๐๐ บาท

๑๗. ทุน *"อิน ปุงคานนท์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๑๘. ทุน *"ชวนะคุรุ"* ทุนเดิม ๑,๐๔๗ บาท

๑๙. ทุน *"พระสนิท วิสินิทฺโธ"* ทุนเดิม ๓,๓๐๐ บาท

๒๐. ทุน *"น้อม-อุทัย จารุสมิต"* ทุนเดิม ๒,๐๕๐ บาท

๒๑. ทุน *"มงคลสุขสวัสดิ์"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท

๒๒. ทุน *"นิพิทสุขการ"* ทุนเดิม ๒,๖๕๕ บาท

๒๓. ทุน *"สังข์ขำ"* ทุนเดิม ๑,๗๔๐ บาท

๒๔. ทุน *"สงบ อังสโวทัย"* ทุนเดิม ๑,๓๐๐ บาท

๒๕. ทุน *"โรจนแก้ว"* ทุนเดิม ๑,๙๒๐ บาท

๒๖. ทุน *"ธานี-ชูศรี นพจินดา"* ทุนเดิม ๗,๖๐๐ บาท

๒๗. ทุน *"พร-พายัพ อรุณฤกษ์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๘. ทุน *"นวกภิกษุ ๒๕๐๖"* ทุนเดิม ๑,๐๔๒ บาท

๒๙. ทุน *"ฉ่ำ-น้อม เนื่องฤทธิ์"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท

๓๐. ทุน *"คุณแม่วรรณ โรจนวิภาต"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๓๑. ทุน *"จงจิตต์ สุพรรณรัตน์ "* ทุนเดิม ๒๓,๖๐๐ บาท

๓๒. ทุน *"ใย บูรณมาตร์"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท

๓๓. ทุน *"สว่าง เดชเกตุ"*	ทุนเดิม	๙๐๐	บาท
๓๔. ทุน *"นางชิต นครประศาสน์"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท
๓๕. ทุน *"วร วนะภูติ"*	ทุนเดิม	๖๖๐	บาท
๓๖. ทุน *"มานิต-เสาวรส ปัทมาลางคุล"*	ทุนเดิม	๖๐๐	บาท
๓๗. ทุน *"โปสพันธุ์"*	ทุนเดิม	๓,๙๕๕	บาท
๓๘. ทุน *"เชื้อ-ต่วน กาญจนพันธุ์"*	ทุนเดิม	๗,๕๐๐	บาท
๓๙. ทุน *"ซอโสตถิกุล"*	ทุนเดิม	๑๑,๕๐๐	บาท
๔๐. ทุน *"นางสาโรชรัตนนิมมานก์ (วีนัส สุขยางค์)"*	ทุนเดิม	๕๐๐	บาท
๔๑. ทุน *"ถีรัสวาที"*	ทุนเดิม	๒,๓๐๐	บาท
๔๒. ทุน *"เจริญศรี ทัพพะรังสี"*	ทุนเดิม	๑,๐๒๖	บาท
๔๓. ทุน *"หลวงห้าวหาญพล ๑"*	ทุนเดิม	๗๔๓	บาท
๔๔. ทุน *"แฉ่งอุทิศ"*	ทุนเดิม	๑,๖๐๐	บาท
๔๕. ทุน *"ไม่มีชื่อ"*	ทุนเดิม	๑,๑๙๕	บาท
๔๖. ทุน *"พระเทพสิทธิโมลี (ประสิทธิ์ ฉนฺทสิทฺโธ)"*	ทุนเดิม	๒,๔๐๐	บาท
ปี ๒๕๕๔ พระพจนารถ ปภาโส	สมทบทุน	๒๐๐	บาท
	รวมเป็นทุนทั้งสิ้น	๒,๖๐๐	บาท
๔๗. ทุน *"พรพิมล กาญจนสุมน"*	ทุนเดิม	๓,๐๑๕	บาท
๔๘. ทุน *"สันทัด-สุกานดา โรจนสุนทร"*	ทุนเดิม	๓,๘๐๐	บาท
๔๙. ทุน *"ด.ญ.อัจจนีย์ คชนันทน์"*	ทุนเดิม	๓๓,๖๕๐	บาท
๕๐. ทุน *"คงสวาสดิ์"*	ทุนเดิม	๕๐๐	บาท
๕๑. ทุน *"คุณแม่ปรางค์ สุขสนองศึกษากร"*	ทุนเดิม	๙,๗๐๐	บาท
๕๒. ทุน *"เยื้อน-เชื้อ ดีเฉย"*	ทุนเดิม	๑,๒๒๐	บาท
๕๓. ทุน *"ธนู จินดาลัทธ"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท

๕๔. ทุน "บุญชู (ปุญฺญสาโร) มณีสุวรรณ" ทุนเดิม ๔,๕๐๐ บาท
๕๕. ทุน "คุณแม่แตงโม มงคลสุขสวัสดิ์" ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๕๖. ทุน "สดุภณ จังกาจิตต์" ทุนเดิม ๓,๒๘๑ บาท
๕๗. ทุน "พ่อบุญมา-แม่ปุก ฉิมชาญเวท" ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๕๘. ทุน "ฮั่งลิ้ม แซ่อึ้ง" ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๕๙. ทุน "ตันติลีปิกร" ทุนเดิม ๒,๗๕๐ บาท
๖๐. ทุน "คุณตาคุณยายของอภิญญา คิวมงคล" ทุนเดิม ๙,๙๙๙ บาท
๖๑. ทุน "หลวงกำจัดและนางเล็ก ทองสุพัฒน์" ทุนเดิม ๗๔๕ บาท
๖๒. ทุน "สัมพันธุ์-มณีรัตน์ สุจริตกุล" ทุนเดิม ๔,๙๒๗ บาท
๖๓. ทุน "พ.อ.เกษม นันทกิจ" ทุนเดิม ๑,๖๐๐ บาท
๖๔. ทุน "ฮี่-ริ้ว กงกะนันทน์" ทุนเดิม ๕,๕๔๐ บาท
๖๕. ทุน "หยัด-แช่ม มาแจ้ง" ทุนเดิม ๘๐๐ บาท
๖๖. ทุน "สระ-สมบูรณ์ ศุภศรี" ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๖๗. ทุน "พระนิติเกษตรสุนทร" ทุนเดิม ๓,๔๐๐ บาท
๖๘. ทุน "ประศาสน์-ศรีสุวรรณ มโนน้อม" ทุนเดิม ๑,๔๐๐ บาท
๖๙. ทุน "พิณ เมลานนท์" ทุนเดิม ๑,๔๖๐ บาท
๗๐. ทุน "ครูโมท" ทุนเดิม ๗,๘๕๕ บาท

ปี ๒๕๕๓ คุณปลิว-คุณรัตน์-คุณมีชัย-คุณประเสริฐชัย-คุณอรัญ สมทบทุน ๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๑๒,๘๕๕ บาท

๗๑. ทุน "สุชาติ วัฒนสิทธุ์" ทุนเดิม ๑๑,๐๐๐ บาท
๗๒. ทุน "เป๋า-เทศ สิริสัมพันธ์" ทุนเดิม ๒,๐๖๘ บาท
๗๓. ทุน "อบ ดีสวัสดิ์" ทุนเดิม ๗๐๐ บาท

๗๔. ทุน	*"เมี้ยน-ทบ กลิ่นเจริญ"*	ทุนเดิม	๒,๖๐๐	บาท
๗๕. ทุน	*"สังวาลย์ โพธิเกษม"*	ทุนเดิม	๘๒๐	บาท
๗๖. ทุน	*"บุญมา ธนสมบัตินันท์"*	ทุนเดิม	๑๙,๐๐๐	บาท
	ปี ๒๕๕๔ คุณบุญมา ธนสมบัตินันท์	สมทบทุน	๑,๐๐๐	บาท
		รวมเป็นทุนทั้งสิ้น	๒๐,๐๐๐	บาท
๗๗. ทุน	*"คุณแม่พอน อัชพรรณ"*	ทุนเดิม	๒,๓๕๐	บาท
๗๘. ทุน	*"สุกรี (คุณงุกโร) พวงสถิตย์"*	ทุนเดิม	๑,๗๐๐	บาท
๗๙. ทุน	*"จิตต์นิธิ"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท
๘๐. ทุน	*"เสริม-ลิ้นจี่ นัยนะแพทย์"*	ทุนเดิม	๕๙๕	บาท
๘๑. ทุน	*"เล้ง ศรีสมวงศ์"*	ทุนเดิม	๒๔,๓๐๐	บาท
๘๒. ทุน	*"พระภิกษุปาสาทิโก"*	ทุนเดิม	๔,๕๑๑	บาท
	ปี ๒๕๕๔ คุณวนิดา กลีบเมฆ	สมทบทุน	๔๘๙	บาท
		รวมเป็นทุนทั้งสิ้น	๕,๐๐๐	บาท
๘๓. ทุน	*"ทองอยู่-เล็ก พุฒิสนธิ"*	ทุนเดิม	๒,๐๙๙	บาท
๘๔. ทุน	*"สัลลาดี"*	ทุนเดิม	๘๒๐	บาท
๘๕. ทุน	*"ศรีสุรสงคราม"*	ทุนเดิม	๑,๕๐๐	บาท
๘๖. ทุน	*"ไข่ เหลืองอาภากร"*	ทุนเดิม	๑,๒๐๐	บาท
๘๗. ทุน	*"ผาด โชติกเสถียร"*	ทุนเดิม	๙,๗๐๐	บาท
๘๘. ทุน	*"คุณแม่ส้มเกลี้ยง เล้าตระกูล"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท
๘๙. ทุน	*"ไกวัล เทพหัสดิน ณ อยุธยา"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท
๙๐. ทุน	*"พล.ต.ต.จรัส วงศาโรจน์"*	ทุนเดิม	๒,๐๐๐	บาท
๙๑. ทุน	*"จินดา บริรักษ์ชวการ (เมนเสวตร)"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท
๙๒. ทุน	*"จันทร์ทุ่ม"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท

๙๓. ทุน	*"วรรณา มาลัยทอง"*	ทุนเดิม	๖,๑๘๐	บาท
๙๔. ทุน	*"สืบศรี-สมนึก คำอุไร"*	ทุนเดิม	๒,๐๐๐	บาท
๙๕. ทุน	*"อภัย สีตกะลิน"*	ทุนเดิม	๕,๔๐๐	บาท
๙๖. ทุน	*"พวงสุวรรณ"*	ทุนเดิม	๔,๓๑๘	บาท
๙๗. ทุน	*"โกชัย (อคฺคชโย) อิบรามยี"*	ทุนเดิม	๗,๐๐๐	บาท
๙๘. ทุน	*"จีระ นิลกุล"*	ทุนเดิม	๑,๒๐๐	บาท
๙๙. ทุน	*"สหัส พุกกะมาน"*	ทุนเดิม	๑,๐๒๔	บาท
๑๐๐. ทุน	*"แสวง นิลถนอม"*	ทุนเดิม	๑,๕๑๐	บาท
๑๐๑. ทุน	*"สุณี ชงคมานนท์"*	ทุนเดิม	๑,๔๒๗	บาท
๑๐๒. ทุน	*"หลวง-นางประชานันทกิจ (รงควิชิต)"*	ทุนเดิม	๓,๐๐๐	บาท
๑๐๓. ทุน	*"กตัญญูทวีทิพย์"*	ทุนเดิม	๕,๓๐๐	บาท
๑๐๔. ทุน	*"บุญเพ็ง อดุลยศักดิ์"*	ทุนเดิม	๑,๐๐๐	บาท
๑๐๕. ทุน	*"ม.ล.วิท อิศรเสนา"*	ทุนเดิม	๑๑,๐๐๐	บาท
๑๐๖. ทุน	*"ทิพพา-คลาย สินธุประมา"*	ทุนเดิม	๑๓,๐๐๐	บาท
๑๐๗. ทุน	*"บันยง-ค้ำคูณ ศรลัมพ์"*	ทุนเดิม	๑,๐๔๑	บาท
๑๐๘. ทุน	*"ปรีดา บุญ-หลง"*	ทุนเดิม	๙๕๐	บาท
๑๐๙. ทุน	*"กรด กรโกวิท"*	ทุนเดิม	๑๐,๐๐๐	บาท
๑๑๐. ทุน	*"ละมัย แก้วเจริญ"*	ทุนเดิม	๖๒,๕๐๐	บาท
	ปี ๒๕๕๓ คุณเมธี แก้วเจริญ	สมทบทุน	๒,๐๐๐	บาท
	คุณปราณี แก้วเจริญ	สมทบทุน	๒,๐๐๐	บาท
		รวมเป็นทุนทั้งสิ้น	๖๖,๕๐๐	บาท
๑๑๑. ทุน	*"รัตนมาลาวรรณ"*	ทุนเดิม	๖๐๕	บาท
๑๑๒. ทุน	*"คณะสหาย ๑๕ ก.ค. ๒๕๑๗"*	ทุนเดิม	๕๖๐	บาท

๑๑๓. ทุน *"อุปสมบท อาทิตย์ แก้วผลึก"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๑๔. ทุน *"ฉินท์-คลี่ อารยะกุล"* ทุนเดิม ๔,๒๖๐ บาท
๑๑๕. ทุน *"นพรัตน์ นพจินดา (นวรตโน)"* ทุนเดิม ๖๐๐ บาท
๑๑๖. ทุน *"ช่วง-ประสพสุข ตู้จินดา"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๑๗. ทุน *"อรทัย บุรณเวช"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๑๘. ทุน *"สนธิสัมพันธ์"* ทุนเดิม ๒,๕๐๐ บาท
๑๑๙. ทุน *"จินตนา ไชยกุล"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๒๐. ทุน *"พระยาประมวลวิชาพลู (วงศ์ บุญ-หลง)"* ทุนเดิม ๒,๑๗๐ บาท
๑๒๑. ทุน *"สุทธิสาระณกร"* ทุนเดิม ๑,๙๕๐ บาท
๑๒๒. ทุน *"สุเทพ ณ ถลาง"* ทุนเดิม ๓๕,๕๐๐ บาท
๑๒๓. ทุน *"ฉลอง จิตรสกุล"* ทุนเดิม ๙๓๐ บาท
๑๒๔. ทุน *"ทรงพร ปัญญางาม"* ทุนเดิม ๑,๒๐๐ บาท
๑๒๕. ทุน *"อภิชาติ กิตติพุฒิ เปล่งขำ"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๒๖. ทุน *"ประกอบ-ละเอียด รุจนากร"* ทุนเดิม ๕,๕๐๐ บาท
๑๒๗. ทุน *"ขุน-นางโภคสำรวจ"* ทุนเดิม ๔,๐๐๐ บาท
๑๒๘. ทุน *"ประสิทธิ์-บุญหยด สิงหพันธุ์"* ทุนเดิม ๖,๐๐๐ บาท
๑๒๙. ทุน *"นางสวัสดิ์ธาตรี (พร สุกุมลจันทร์)"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๓๐. ทุน *"ประสิทธิ์ ทองดีแท้"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๓๑. ทุน *"ทองดี สุขทิศ"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๓๒. ทุน *"โชคอนันต์ ไชยนันท์"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๓๓. ทุน *"ยศ มลิลา"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท
๑๓๔. ทุน *"วิเชียร-สมทรง ทองใบ"* ทุนเดิม ๕๖๐ บาท
๑๓๕. ทุน *"อ.ศรัทธา"* ทุนเดิม ๘๐๐ บาท

๑๓๖. ทุน *"เรือโทฮี้-นางประยูร กังกะนันท์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๓๗. ทุน *"ชินวงศ์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๓๘. ทุน *"เนื่อง อิ่มสมบัติ"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๓๙. ทุน *"จาด-จันทร์"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๔๐. ทุน *"โชติ-สุภาธร เสวิกุล"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๔๑. ทุน *"พิลิษฐ์โลหการ (แช่ม วิมุกตะนันทน์)"* ทุนเดิม ๒,๕๐๐ บาท
๑๔๒. ทุน *"คุณหญิงลมุน ดุรพันพิทักษ์ (พุกกะมาน)"* ทุนเดิม ๓,๐๐๐ บาท
๑๔๓. ทุน *"ลีลา กาญจนาคม"* ทุนเดิม ๒๖,๖๐๐ บาท
๑๔๔. ทุน *"พ.ต.อ.(พิเศษ) ปรีดา มโนน้อม"* ทุนเดิม ๒๔,๓๐๐ บาท
๑๔๕. ทุน *"วันทูนถวายตัวกิตติมา แก้วไสย"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๔๖. ทุน *"บุญหลง-ช้อย แก้วผลึก"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท
๑๔๗. ทุน *"เยาวดี สินธุประมา"* ทุนเดิม ๑,๕๐๐ บาท
๑๔๘. ทุน *"เศียร วรมงคล"* ทุนเดิม ๓,๐๐๐ บาท
๑๔๙. ทุน *"สุชาดา-กรกฤช ไพบูลย์สิริ"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๕๐. ทุน *"สุทธิ-ตาล ศิลปาจารย์"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๕๑. ทุน *"สุนันท์ เนตรวิจิตร"* ทุนเดิม ๓๕๐ บาท
๑๕๒. ทุน *"คุณตฺถโก ภิกฺขุ"* ทุนเดิม ๑,๒๐๐ บาท
๑๕๓. ทุน *"จุฑารัตน์ เลาหะเมธี"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๕๔. ทุน *"ชิว-มั่น ทองดีแท้"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๕๕. ทุน *"เสถียร-ผ่องศรี ตุลารักษ์"* ทุนเดิม ๑๖,๔๐๐ บาท
๑๕๖. ทุน *"เรืองไพศาล"* ทุนเดิม ๘๕๐ บาท
๑๕๗. ทุน *"ประเสริฐ เรืองไท"* ทุนเดิม ๗๐๐ บาท

๑๕๘. ทุน *"กิตติ-ศศิวิมล นิมมานสุนทร"* ทุนเดิม ๑,๒๐๐ บาท
๑๕๙. ทุน *"บริษัท นครหลวงไม้อัด จำกัด"* ทุนเดิม ๕,๐๐๐ บาท
๑๖๐. ทุน *"บริษัท ทวนชัยไม้อัด จำกัด"* ทุนเดิม ๕,๐๐๐ บาท
๑๖๑. ทุน *"นันทนา เสนีวงศ์ ณ อยุธยา"* ทุนเดิม ๓,๕๐๐ บาท
๑๖๒. ทุน *"สิทธิเดช ชวนะเวสน์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๖๓. ทุน *"จริยา โมราถบ"* ทุนเดิม ๔,๐๐๐ บาท
๑๖๔. ทุน *"สมศรี วีสกุล"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๖๕. ทุน *"รองอำมาตย์เอกอู่ เหล่าอุดม"* ทุนเดิม ๒,๙๓๐ บาท
๑๖๖. ทุน *"พระยาประดิพัทธภูบาล-ชื่น ณ ระนอง"* ทุนเดิม ๗,๕๐๐ บาท
๑๖๗. ทุน *"ตระกูลแจ่มสว่าง"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๑๖๘. ทุน *"สุโมโท (ประโมทย์ กังสดาร)"* ทุนเดิม ๓,๐๕๐ บาท
๑๖๙. ทุน *"พร้อม ลิมปพัทธ์"* ทุนเดิม ๒,๖๘๒ บาท
๑๗๐. ทุน *"วาณี เอกะจัมปกะ"* ทุนเดิม ๑,๐๑๐ บาท
๑๗๑. ทุน *"เฉลิม-ทวี เทียมเกษม"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๗๒. ทุน *"แม่บุญช่วย หาญเจริญ"* ทุนเดิม ๒๑,๒๐๐ บาท
๑๗๓. ทุน *"อัมพร จงวิสุทธิ์"* ทุนเดิม ๓,๖๐๐ บาท
๑๗๔. ทุน *"พรรณี ทิพยมงคล"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๗๕. ทุน *"ศิลป์ ศิรินาม"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๗๖. ทุน *"ชูตระกูล-ประสบศรี สุวรรณเกสร์"* ทุนเดิม ๔,๘๐๕ บาท
๑๗๗. ทุน *"ทวน-ยรรยง วิสิทธิ์"* ทุนเดิม ๕,๒๐๐ บาท
๑๗๘. ทุน *"คุณนายแกลงแกล้วกล้า (แม้น สิงหพันธุ์)"* ทุนเดิม ๑,๑๑๙ บาท
๑๗๙. ทุน *"พระครูพรหมเทพาจารย์ (พินิจ)"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท

๑๘๐. ทุน *"สอาด-คุณหญิงลมัย หงษ์ยนต์"* ทุนเดิม ๒๐,๐๐๐ บาท
๑๘๑. ทุน *"เล็ก เพ็ญภาคกุล"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท
๑๘๒. ทุน *"จิรารัตน์ สิทธิคุณ"* ทุนเดิม ๕,๐๐๐ บาท
๑๘๓. ทุน *"พยอม พงษ์ประดิษฐ์"* ทุนเดิม ๑๐,๐๐๐ บาท
๑๘๔. ทุน *"งานสรรพากรเขตบางเขน"* ทุนเดิม ๓๐๐ บาท
๑๘๕. ทุน *"ม.ร.ว.พยุงศักดิ์ เกษมศรี"* ทุนเดิม ๑,๕๐๐ บาท
๑๘๖. ทุน *"อคฺคชิโน ภิกฺขุ (สุชิน)"* ทุนเดิม ๒๑,๐๐๐ บาท
ปี ๒๕๕๔ พระพรหมมุนี สมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท
รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๒๒,๐๐๐ บาท
๑๘๗. ทุน *"แม่เมี้ยนมาศ จันทรเนตร"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๘๘. ทุน *"คุณพ่ออุทัย-คุณแม่บุญเรือง ตุลารักษ์"* ทุนเดิม ๑๐,๐๐๐ บาท
๑๘๙. ทุน *"เกียหวุ่น-อี่ สิทธิคุณ"* ทุนเดิม ๒๒,๐๐๐ บาท
๑๙๐. ทุน *"วิสุทธิสังวร"* ทุนเดิม ๑,๔๐๐ บาท
๑๙๑. ทุน *"สุภาพ รดีศรี"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๙๒. ทุน *"สมจิตต์ รดีศรี"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๙๓. ทุน *"สมภพ-พเยาว์ วงศ์สาคร"* ทุนเดิม ๑๐,๐๐๐ บาท
๑๙๔. ทุน *"สมชัย-ภิรมย์ นานานุกูล"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๑๙๕. ทุน *"คุณปณฺฑิโต"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท
๑๙๖. ทุน *"พงษ์-ฮวย วงศ์สาคร"* ทุนเดิม ๑๐,๐๐๐ บาท
๑๙๗. ทุน *"พุฒิเสถียร"* ทุนเดิม ๑๘,๐๘๐ บาท
ปี ๒๕๕๓ พระครูวินัยธรอภิญญา สมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท
รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๑๙,๐๘๐ บาท

๑๙๘. ทุน *"สมคิด จินตามโย"* ทุนเดิม ๔,๓๓๐ บาท
๑๙๙. ทุน *"ศรีรุ้ง ภูวหิรัณย์ธร"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๐๐. ทุน *"รจิตร แสงรุจิ"* ทุนเดิม ๑๒,๔๐๐ บาท
๒๐๑. ทุน *"วินัยชาญ สรรพโรจน์พัฒนา"* ทุนเดิม ๔,๘๐๑ บาท
๒๐๒. ทุน *"ประเสริฐ อยู่สำราญ"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๒๐๓. ทุน *"ชม-บุญสม ชาติกานนท์"* ทุนเดิม ๑๐,๕๐๐ บาท
๒๐๔. ทุน *"คุณแม่ลมูล วัฒนานันท์"* ทุนเดิม ๑๐,๐๐๐ บาท
๒๐๕. ทุน *"คุณพ่อฮ่งหงี แซ่โง้ย-คุณแม่เมี่ยวเตียง แซ่ล้อ"*
ทุนเดิม ๑๒,๐๐๐ บาท
ปี ๒๕๕๔ คุณชุติพนธ์ อัชวรานนท์ สมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท
รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๑๓,๐๐๐ บาท
๒๐๖. ทุน *"สิริ เพ็ชรไชย"* ทุนเดิม ๔,๐๐๐ บาท
๒๐๗. ทุน *"บุณภาคย์ เอรวารพ"* ทุนเดิม ๓,๐๐๐ บาท
๒๐๘. ทุน *"ทุนของเอ๋, คุณแม่เหนย, น้องประจักษ์, น้องประเทือง ภิรมย์"*
ทุนเดิม ๑๙,๓๐๐ บาท
๒๐๙. ทุน *"พยุง-ขอม พึ่งสนธิ์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๑๐. ทุน *"สิเวศ โรจนสุนทร"* ทุนเดิม ๓,๗๓๐ บาท
๒๑๑. ทุน *"ยงยุทธ ยุทธสารประสิทธิ์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๑๒. ทุน *"สุนทรียา ทัพเจริญ"* ทุนเดิม ๖,๕๐๐ บาท
๒๑๓. ทุน *"เยาวมาลย์ อรรถนิตย์"* ทุนเดิม ๕๐๐ บาท
๒๑๔. ทุน *"กราฟิคอาร์ตพริ้นติ้ง"* ทุนเดิม ๑๖,๕๐๐ บาท
๒๑๕. ทุน *"บุญลือพันธ์"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท
๒๑๖. ทุน *"พระครูปลัดมงคลวัฒน์ (บุญกู้)"* ทุนเดิม ๑๕,๗๐๐ บาท

๒๑๗. ทุน *"ร.ท.ม.ล.สมิทธิ สุทัศน์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๑๘. ทุน *"วิวิธวินท์ พรธนเกษม"* ทุนเดิม ๕,๐๐๐ บาท

๒๑๙. ทุน *"กังวาน ยอดวิศิษฏ์ศักดิ์ (ญาณธโร)"* ทุนเดิม ๓,๓๓๐ บาท

๒๒๐. ทุน *"วิจัย กองสาสนะ"* ทุนเดิม ๙,๐๐๐ บาท

๒๒๑. ทุน *"คณะบุญสิทธิ์ จรัญสนิทวงศ์"* ทุนเดิม ๖๒๐ บาท

๒๒๒. ทุน *"ปภาโส ๒๑๑๓"* ทุนเดิม ๓,๘๔๗ บาท

ปี ๒๕๕๔ พระพจนารถ ปภาโส สมทบทุน ๒๐๑ บาท

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๔,๐๔๘ บาท

๒๒๓. ทุน *"ประเสริฐ สกุลเอี่ยมไพบูลย์"* ทุนเดิม ๖,๐๐๐ บาท

๒๒๔. ทุน *"ดุสิต-บุญชู สุวรรณศรี"* ทุนเดิม ๓,๐๐๐ บาท

๒๒๕. ทุน *"คณะสสิวัลย์ คินิมาน-บุญนาค ศศะภูริและ ญาติมิตร"*

ทุนเดิม ๓,๐๐๐ บาท

๒๒๖. ทุน *"กิตติ แสงมานะเจริญ (สุกิตฺติโก)"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๒๗. ทุน *"อภิชาติ เจิมประไพ (นนฺทชาโต)"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๒๘. ทุน *"สมชาย-มณี-พุทธพงศ์ โศภิตสกล"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๒๙. ทุน *"ชิต-ฝุ่น แก้วปาน"* ทุนเดิม ๑๑,๒๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๓ คุณเหรียญทอง แก้วปาน สมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๑๒,๒๐๐ บาท

๒๓๐. ทุน *"สว่าง-ศรีพรรณ วงษ์โกวิท"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๓๑. ทุน *"มนต์ชัย พุทธิชัยศิริ"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๓๒. ทุน *"เจริญพร ปรัชเจริญวณิชย์"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท

๒๓๓. ทุน *"กัณฐกะ-ขวัญใจ ณรงคะชวนะ"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๓๔. ทุน *"ละมุล ดอนทอง"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท

๒๓๕. ทุน *"พระมหานภชล โฆสิตเมธี"* ทุนเดิม ๓,๘๖๘ บาท

ปี ๒๕๕๔ พระมหานภชล โฆสิตเมธี สมทบทุน ๕๐๐ บาท

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๔,๓๖๘ บาท

๒๓๖. ทุน *"พิชัย-บุญนาค รอดเชื้อ"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท

๒๓๗. ทุน *"ชัยณรงค์ ตระกูลสุขอนันต์" (จานุตฺตโม)* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๓๘. ทุน *"ลีนะชุนางกูร" (จานุตฺตโม)* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๓๙. ทุน *"ศิษย์วัดราชบพิธรำลึก ๒๕๔๖"* ทุนเดิม ๒,๑๐๐ บาท

๒๔๐. ทุน *"พรศุภกิจ ทรัพย์มณีอนันต์" (จานุตฺตโม)* ทุนเดิม ๑,๐๐๙ บาท

๒๔๑. ทุน *"ปรุง-มาลี แก้วปาน"* ทุนเดิม ๓,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๓ คุณปรุง แก้วปาน สมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๔,๐๐๐ บาท

๒๔๒. ทุน *"สนิท-อมรรัตน์ เหล่าอารักษ์พิบูล"* ทุนเดิม ๕,๐๐๐ บาท

๒๔๓. ทุน *"กุลเชษฐ์ เหล่าอารักษ์พิบูล"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๔๔. ทุน *"อุษา ลภิรัตนกุล"* ทุนเดิม ๖,๕๐๐ บาท

๒๔๕. ทุน *"เซ็งคิม-เจี่ยชุนฮวย แซ่เล้า"* ทุนเดิม ๑,๑๐๐ บาท

๒๔๖. ทุน *"สุจิณ-สุปรีดา ตุลาธร"* ทุนเดิม ๔,๕๐๐ บาท

๒๔๗. ทุน *"ชยันต์-พรรณี สุนทรนนท์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๔๘. ทุน *"ประไพ-ฮุยป้อ แซ่ลี้"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๔๙. ทุน *"อัศนี ปาจีนบูรวรรณ์"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท

๒๕๐. ทุน *"กฤตธิรา เดชะไกศยะ"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท

๒๕๑. ทุน *"ด.ต.มหิศร ใจดี"* ทุนเดิม ๑,๗๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๓ คุณจินดามาศ ใจดี สมทบทุน ๕๐๐ บาท

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๒,๒๐๐ บาท

๒๕๒. ทุน *"พิสุทธิ์-สุปราณี สังขะเวส"* ทุนเดิม ๘๔,๐๐๐ บาท
๒๕๓. ทุน *"ประสงค์-เอ็นดู คงรักเกียรติยศ"* ทุนเดิม ๕,๐๐๐ บาท
๒๕๔. ทุน *"พ่อแสวง-แม่ละม่อม เปี่ยมศรี"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท
๒๕๕. ทุน *"รื่น-ชุม นิลเหม"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๕๖. ทุน *"ตรงสุจริตสิน"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๕๗. ทุน *"สุรพงษ์-จินตนา-อนุพรรณ รอดเชื้อ"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๕๘. ทุน *"สักกมน เทพหัสดิน ณ อยุธยา"* ทุนเดิม ๑,๕๐๐ บาท
๒๕๙. ทุน *"ณัฐพล คูหาเสถียรพงศ์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๖๐. ทุน *"เจียน บัวลอย"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๖๑. ทุน *"ครอบครัว ศรีเพียร และญาติมิตร"* ทุนเดิม ๑๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๓ พระชยุตม์ ศรีเพียร (อคฺควีโร)
สมทบทุน ๕,๐๐๐ บาท
รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๑๕,๐๐๐ บาท

๒๖๒. ทุน *"ตระกูลจิว"* ทุนเดิม ๓,๐๐๐ บาท
๒๖๓. ทุน *"พุฒ-พักตร์ ท้วมอรุณ"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๖๔. ทุน *"ศิริพร สุสมากุลวงศ์"* ทุนเดิม ๒,๐๐๐ บาท
๒๖๕. ทุน *"จอมพลนรินทานุสรณ์"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๖๖. ทุน *"พูนสุข สามัคคี"* ทุนเดิม ๑,๐๐๐ บาท
๒๖๗. ทุน *"สุเทพ-พะยอม อัตนวงศ์"*

ปี ๒๕๕๓ คุณสุเทพ-คุณพะยอม อัตนวงศ์
ตั้งทุน ๑,๐๐๐ บาท

๒๖๘. ทุน *"คำปัน กลั่นกล้า"*

ปี ๒๕๕๔ คุณคำปัน กลั่นกล้า-คุณณัฐ ไกรภัสสร์พงษ์

ตั้งทุน ๑,๐๐๐ บาท

บันทึกธรรม..

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

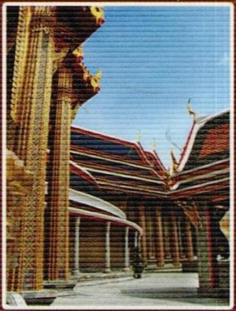
....

....

....

....

....

มนุษย์...

มนุษย์เรา เผ่าผู้ เลิศรู้คิด
สร้างประดิษฐ์ ปัจจัยสี่ มากมีถม
ไยมิรู้ กู้ช่วย หน่วยสังคม
กลับนิยม เหยียบย่ำ เฝ้าทำลาย.
รังแกคน ด้วยกัน ประชันสู้
น่าอดสู ใจระเหี่ย เรื่องเสียหาย
มิหนำยัง ตั้งหน้า ท่าดุร้าย
เบียดเบียนสัตว์ อื่นคล้าย น้ำใจยักษ์.
โอ้มนุษย์ สุดชาติ ประหลาดแท้
ไม่ฝืนแก้ ใจถล่ม ปล่อยจมปลัก
ร่างมนุษย์ ใจทุจ- ะริตรัก
ควรหรือจัก อวดว่า ข้ามนุษย์.
เมื่อรู้ตัว อย่ามัว เมาทนง
เริ่มรีบสง- เคราะห์ตน ต้นที่สุด
หัดเมตตา อารี ทวีรุด
เหมือนช่วยฉุด มนุษย์เรา สมเผ่าพงศ์.

พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (วาสน)